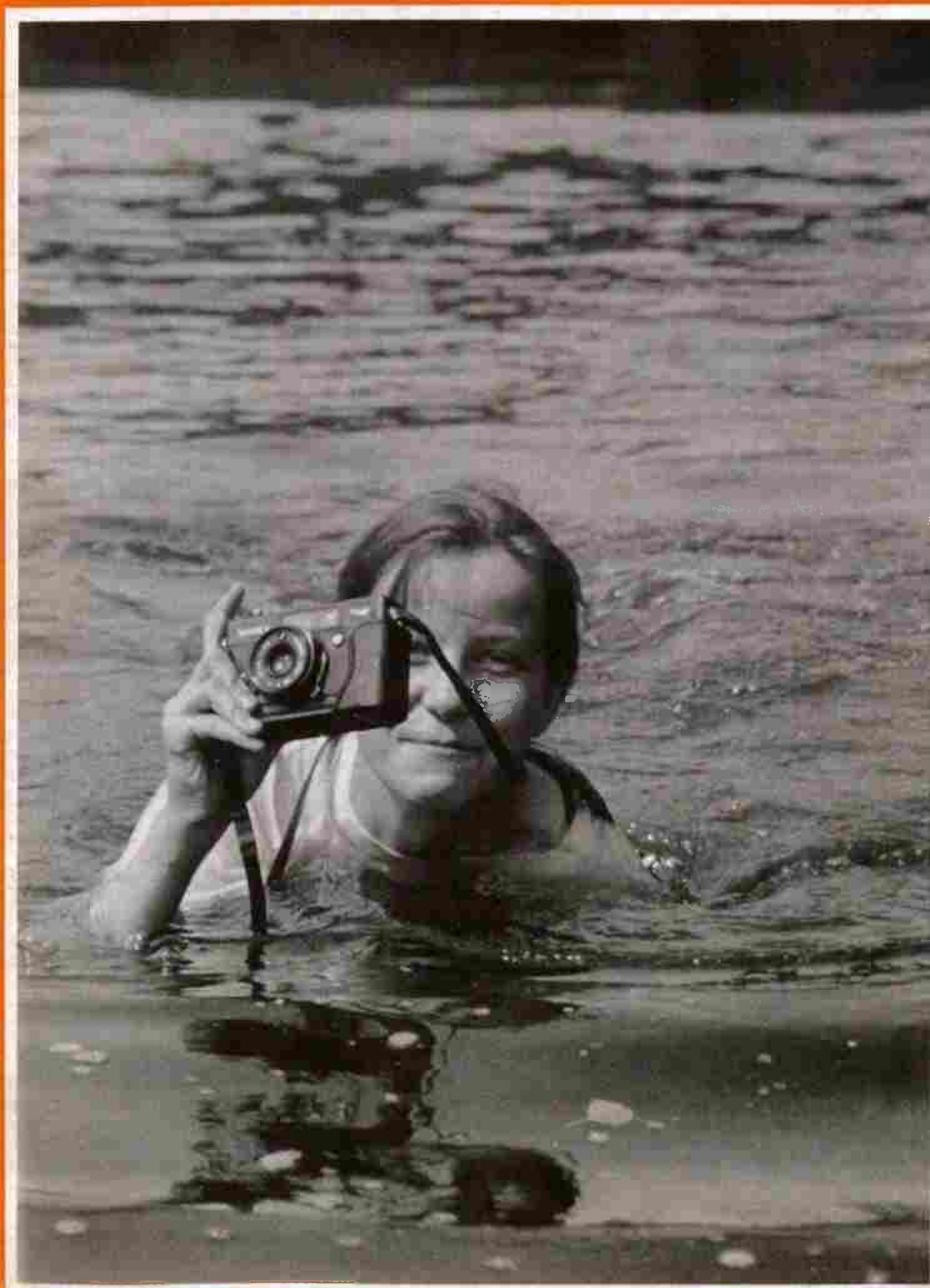

SKAUTING

ROČNÍK 33 ZÁŘÍ 1994

1

Z OBSAHU:

BUDE SNĚM –
BUDOU STANOVY

NOVÉ SERIÁLY:

- O NÁBOŽENSTVÍCH
- SKAUTI
A PARAGRAFY
- OD VESMÍRU
K HLUBINÁM
LIDSKÉ DUŠE
- PRŮVODCE
• SKAUTSKOU
LITERATUROU

Z redakce	2
Demokracie, svoboda projevu a časopis Skauting	3
Z táborové pošty	3
Bude sněm, budou stanovy!	
Slovo ke stanovám	5
Vůdce, zákon a paragrafy	6
Štafetový oheň sesterství a bratrství	6
Vedoucím vřítat a světlušek	7
2. Poradní skála	
Vůdcům víčáckých smeček	
Celostní motorický test pro vůčata	
Malý průvodce náboženstvími	8
Židovství	
R&R	9
Pán prstenů na Helfštyně	
Taky máte svůj časopis?	
Z vůdcova zápisníku	10-11
Chystáte se na tábor?	
Činnost oddílů během roku – Zaji	
Oddílová praxe	
Skautský slang	
Z poselství br. biskupa Lobkowicze	
Rizika výchovy v sektářských hnutích	12
Trvalé uctění památky Dr. Vělna Fanderlika	12
Oddíl a rodina	13
I maličkosti jsou důležité	13
Od vesmíru k hlubinám lidské duše	14
Místo člověka v přírodě 1	
Člověk a vesmír	
Teilhaid dnešními očima	
Ekologické drobnosti	
Diskuse – Názory – Kritika – Z dopisů – Ad	17-19
Bylo již dost rozbrojů mezi námi...	
Záznam ze setkání na Skurečeně	
Nemělo by zapadnout...	
Ad: Galén	
Rytířská pomoc	
Ústřední skautský archiv a knihovna	
Skautské domovy	
Všetkým bratrom vodcom a sestrám vodkyniam	
František Alexandr Elstner	20
Průvodce českou skautskou literaturou	21
1. Na úsvitě skautské literatury (1912–1918)	
Nové knihy	21
Tábor nad vodopády	
Zprávy, Inzerce	22-23

PŘÍLOHY: Nápady pro R&R – podzim

Fotografie na obálce: Anna Cuhrová

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu

vydává Junácká edice pro Junák a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová

Jozef Boško	Jaroslava Pešková
Marek Bárta	Vít Růžicka
Zdeněk Hájek	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Večeřa
Milan Myška	Jiří Zajíc
Eduard Pachman	

Adresa redakce:

Skauting, Sokolovská 44, 186 00 Praha 8

Cena výtisku pro předplatitele 10 Kč

Předplatné na celý rok včetně poštovního 110,- Kč

Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou

pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/FIS-1865/1992

Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vracejí se na
vyžádání odesílatele.

Uzávěrka 1. čísla byla 29. 7. 1994

Uzávěrka 3. čísla bude 30. 9. 1994

Z REDAKCE...

DĚKUJI VŠEM,

kteří vyslyšeli mé prosby a sehnali další předplatitele.
Přesto prosím znova: shánějte dál, ještě to nestačí. Díky.

OMLOUVÁM SE VELICE

všem čtenářům za opoždění tohoto čísla. Stalo se tak
díky nejasné budoucnosti Junácké edice, jejímž jsem
v tuto chvíli posledním zaměstnancem.

V souvislosti s tím bych chtěla **PODĚKOVAT** všem bývalým
spolupracovníkům včetně p. ředitele JE za veškerou snahu
a pomoc, kterou Skautingu poskytovali. Zvláště bych chtěla
poděkovat Ptákoví, který zpracovával graficky na počítači
dva předchozí ročníky, a toto číslo dělal vlastně v době své
řádne dovolené.

Děkuji také starostovi Jiřímu Navrátilovi a celé Ústřední radě,
že se snažili téměř neřešitelné situace rozuzlit tak, aby 1. číslo
mohlo vyjít alespoň takto se zpožděním.

Dále se omlouváme těm předplatitelům, kterým **nedošlo**
přázdninové dvojčísla. Stalo se tak chybou ve zpracování
titulku na rozesílku. Tuto nesrovnalost se pokusíme dát do
pořádku zároveň s tímto číslem.

33. ROČNÍK SKAUTINGU

Pokud jste si neobjednali časopis vy nebo vaši přátelé
VČAS, je nám to líto, ale nemůžeme vám zaručit, že
dostanete i první čísla tohoto ročníku. Tiskne se jich jen
takové množství, které odpovídá počtu předplatitelů.

NÁVŠTĚVNÍM DNEM

v redakci bude i nadále **STŘEDA** od 10 do 18 hodin.

Ale **POZOR!** V tento den to bude nadále v místnostech
SICu (bývalá redakce Skautingu) na Ústředí Junáka,
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

Pokud se Vám tento den nehodí, můžete se předem **TELE-**
FOINICKY DOMLUVIT na jiném termínu, a to na těchto tele-

fonních číslech:

02/32 79 549 (domů, nejlépe ráno mezi 6,30 a 7,30)

02/24 102 268 (SIC – ústředí Junáka, kromě středy nepraví-

delně)

KORESPONDENCI adresujte, prosím, na Ústředí Junáka,
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1, a na obálce zřetelně
napište heslo **SKAUTING**.

OSOBNÍ ODBĚR se opět přesouvá na ústředí, do kanceláře
SIC (br. Nosek-Windy)

REKLAMACE se pokusíme vyřídit v průběhu nejbližších mě-
siců.

STARŠÍ ČÍSLA

z předchozích ročníků budeme rozesílat v průběhu října
a listopadu. Vydřte, prosím. Upozorňujeme však, že některá
čísla jsou zcela rozebrána (např. 1/31, 1-3/32), mohli bychom
je zájemcům jediné nechat oxerovat, což by bylo dražší
(min. 15 Kč čistě výrobní náklady).

VÝZVA

Prosím pražské sestry a bratry **oldskauty** o pomoc. Protože
redakce stále nemá finanční prostředky na placenou sekre-
tářku, sháním dobrovolníky, kteří by mohli občas pomoci
s rozesílkou reklamací, složenek, vyřizením korespondence
apod. Prosím, ozvěte se na výše uvedená tel. čísla. Děkuji.

Tak to je z redakce snad již vše.

Vaše šéfredaktorka Káča-Michala Rocmanová

P.S.

Ještě upozornění těm, kteří mi stále piší v dopisech „*Mili bratři*
v redakci...“. Tedy doufám, že z jména i přezdívky vcelku jas-
ně vyplývá, že jsem žena, tedy „sestra“. Kromě toho po celé
dva roky v redakci pracuji sama – technické zpracování časo-
pisu jakož i jeho distribuci dosud zajišťovala Junácká edice,
nikoliv však redakce.

REDAKCE SKAUTA JUNÁKA

se přestěhovala pod vydavatelství **COMPUTER 2000** a sídlí
na adrese Národní 37, 110 00 Praha 1, tel. 02/ 26 91 92

Demokracie, svoboda projevu a časopis SKAUTING

Dostalo se nám demokracie, dostalo se nám občanských svobod a s nimi i svobody projevu, ale nastala zase nová potřeba: jaksi s nimi neumíme dobře zacházet a stále jim mnozí nerozumějí. Především – svoboda projevu, tedy i nepsaného slova, není právem neomezená na kohokoliv zanedávat či jej pomlouvat. Není rovněž právem svobodně lhat nebo účelově, záměrně vybírat či vytrhávat jen některé detaily, které samy o sobě nevypovídají o celku, do jehož souvislosti patří. To se týká jak věci, tak lidí, jejich slov, činů, názorů, života.

Na druhé straně svoboda projevu zcela bezpodmínečně předpokládá schopnost a vůli nezaujatě přemýšlet o slovech a názorech druhého, a to i tehdy, nebo dokonce zejména tehdy, když s našimi názory právě nekorespondují nebo se nám hned napoprvé nezdarí. Odmítnout a priori projev druhého, aniž bych o něm důkladně a nezaujatě přemýšlel, je znakem netolerance, často hlouposti, vždy však vnítní osobní nesvobody.

Bez těchto předpokladů svoboda projevu zákonitě znamená pouze vyústění v ubohých hádkách namísto pozitivního a smysluplného mezilidského kontaktu, je nástrojem nic neponášející, duši otravující lžoby. Jsme toho denně svědky v našem okolí, často božuel v našem hnutí, přestože se o sobě domníváme (nebo právě proto?), že jsme „lepší“, že jsme „výběrovi“.

Svoboda ovšem také znamená umět stát na vlastních nohách. I tomu jsme se dosud naučili. Nečekat nebo nepožadovat ke každému činu povel shůry, nýbrž umět se odpovědně rozhodnout sami. Užívat svobodně vlastní, avšak nikoliv pouze sebe obdivující hlavu. A umět za svými rozhodnutími a činy stát, obhajovat je, avšak rovněž nejen přiznat, ale i uznat bez vykrucování svůj omyl, svou nedostatečnost, a nalézt cestu k jejich nápravě i sílu k omluvě.

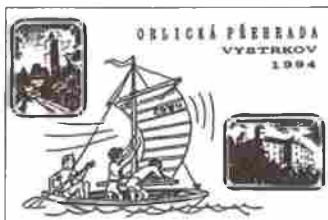
S tím souvisí i význam „nadiřazené“ autority a v našem případě, tj. z pohledu našeho skautského časopisu, i autorita psaného slova. „**Psal to ve Skautingu, tak to tak je, musí být, musí to být pravda**“. Tak tohle už zdaleka neplatí! Především: Skautské Skauting není pouhou „vykládku skříní“, do níž se ukládá jen to, co má přitáhnout zákazníka a zapůsobit navenek. Skauting je „díloun“, je to časopis, který chce skautské hnutí rozvíjet, dávat mu nové podněty myšlenkové i programové, stimuluje hledání nových cest a postupů – to vše na základě skautských idejí a mravních hodnot. Z toho důvodu není jen orgánem „oficiálním“, nýbrž otevírá prostor diskusí, provokuje k přemýšlení. Includuje činy. Právě to z něho činí časopis progresivní, přínosný, přivádí nové a nové přispěvatele a spolupracovníky z řad mladších (o, světe, div se!).

Skauting publikuje jednak „oficjalni”

zprávy, informace a články, t.j. ty, které jsou platnou (závaznou) směrnicí pro hnutí nebo jsou oficiálním stanoviskem příslušného voleného orgánu, jednak příspěvky, vyjadřující názory, hlediska, návrhy jednotlivých autorů – a nemusí to být jen a pouze činovníci či členové hnutí! Ty první, „**oficiální**“ **příspěvky**, bývají uvedeny (podepsívané) buď příslušným orgánem (např. ústř. radou, některým z náčelnictev, radou, odborem atp.) nebo příslušným činovníkem za dotyčný orgán odpovědným, s uvedením funkce v tomto orgánu (např. XY, předseda... rady, atp.). Patří většinou do věstníku „Junák hlásí“ – přílohy časopisu, ale vyskytnou se často i v samotném Skautingu. Ty druhé, „**neoficiální**“ **příspěvky**, jsou označeny jménem nebo přezdívkou autora, případně členstvím v orgánu, nikoliv však funkcí v něm (např. XY, člen ..., odboru NKD. atp.).

Je přirozené, že autorita příspěvku, byť „neoficiálního“, avšak vysloveného starostou či náčelníkem, či úředním či novníkem, bude vždy větší, než autorita příspěvku oddílového vedoucího. I přesto, že moudrost nebo pododnost toho druhého může mít vyšší hodnotu. Taková je však demokracie: při přístím výběru osob do rozhodujících funkcí nechť padne volba na ty, jejichž názory, podněty, schopnosti předčí jiné.

Vladimír Kopřiva – Vl
(Psáno z pověření redakční rady)

Všem, kteří nám poslali ze svých prázdninových cest a táborů pozdravy, srdečně děkuje

redakce

O některé z pohlednic a táborových razítek bychom se svými chtěli na této straně podělit.

Podle článku 1
hlavy VII. stanov
Junáka – svazu skautů
a skautek svolává
Ústřední rada v souladu
s usnesením V. sněmu
mimořádný sněm
na den 26. listopadu 1994
do Olomouce.

*Cílem sněmu je projednat
a schválit stanovy Junáka –
svazu skautů a skautek.*

Klíč k určení počtu delegátů:

Na 140 registrovaných členů 1 delegát
(podle stavu registrace k 17. 7. 1994).

*Časový harmonogram
příprav VII. sněmu:*

Do 30. 9. 1994 proběhnou střediskové
sněmy, střediska předají ihned ORJ řád-
ně vyplněné anketní listky, seznam de-
legátů na sněm ORJ a návrh delegátů na
valný sněm.

Do 2. 10. 1994 zkompletuje ORJ an-
ketní listky a zašle je na ústředí Junáka.
Do 30. 10. 1994 se uskuteční sněmy
ORJ, kde budou zvoleni delegáti na val-
ný sněm.

Do 31. 10. 1994 zašle ORJ evidenční
karty delegátů se zápisem ze svého sně-
mu na ústředí. Na pozdě zaslané karty
nebude možno brát zřetel.

Sněmovní materiály delegátům budou
rozeslány nejpozději 11. 11. 1994.

Vzhledem k blížícímu se sněmu požádala redakce Skautingu spoluautory obou základních variant stanov
– X a Y – o komentáře a hlavní pro a proti. Zde jsou:

BUDE SNĚM, BUDOU STANOVY!

Redakce Skautingu mě požádala, abych
napsal příspěvek o nových připravova-
ných stanovách: zejména pak o „Varián-
tách Y“. (Pro připomenutí: to je ta, která
předpokládá sloučení dosavadních tří
náčelnictev a Ústřední rady do orgánu
jednoho.) Toto je tedy slíbený příspěvek
a cítím závazek vás hned na začátku
upozornit: NEBUDE OBJEKTIVNÍ! Oprav-
du – při nejlepší vůli, kterou mám – ne-
bude. Prostě proto, že píšu z pozice jed-
noho z autorů „Variant Y“ a podle mé-
ho nejlepšího přesvědčení je to ta lepší
z obou možných. Takže i když se budu
snažit poctivě poukázat na případná
úskalí, které s sebou naše řešení nese,
obávám se, že tento článek vyzní jako
„předvolební kampaň“. Nuž – co se dá
dělat.

Tak tedy nejprve: o co vlastně ve varian-
tách X a Y jde? Obě se snaží co nejlépe
vyřešit otázku, jak mají vypadat ústřední
orgány Junáka. A každá z variant k to-
mu přistupuje z jiného hlediska, má ji-
nou filosofii.

VARIANTA X vychází ze stávající orga-
nizační struktury. Základní myšlenkou je
rozdělení úkolů, které má ústředí plnit,
do čtyř kategorií:

1. úkoly nevýchovné, servisně technic-
kého charakteru – tj. otázky finanční,
organizační, záležitosti vnějších vztahů
organizace, reprezentace aj;
2. úkoly výchovné, týkající se výchovy
divek;
3. úkoly výchovné, týkající se výchovy
chlapců;
4. úkoly týkající se činnosti oldskautů.
Pro každou z těchto oblastí se zřizuje
samostatný ústřední orgán (ÚR, NDK,
NCHK, NOS). Každý z těchto orgánů je
svrchovaný a má konečnou odpovědnost
za svůj okruh problémů a ze své
práce se zodpovídá pouze hnutí repre-
zentovanému valným sněmem. Důvodem
pro takové řešení je idea, že přísluš-
ný orgán se může lépe soustředit pouze

na své úkoly a nemusí se rozptylovat
záležitostmi s tím nesouvisějícími, které
vyřeší někdo jiný.

Na počátku úvah, které vyústily ve
vypracování varianty Y byla pochyb-
nost. Pochybnost, zda je vůbec
možné striktně oddělit od sebe otáz-
ky výchovné a nevýchovné, zda je
možno oddělit přísné záležitosti týkající
se výchovy divek od problémů s výcho-
vou chlapců. Skutečně – je celá řada
otázek a problémů, které se podobně-
mu vymezení vzpouzejí. Představme si
např. celostátní kolo závodu včítat a svět-
lušek. To je nepochybně záležitost vý-
chovná (a více či méně společná pro
oba kmeny), zároveň však i hospodář-
ská, organizační apod. Je tedy velmi ob-
tížné rozhodnout, který orgán má za ta-
kovou akci nést konečnou odpovědnost.
Odpověď, která se nabízí – že totiž
zodpovědné jsou všechny ústřední or-
gány bez rozdílu – není uspokojivá, pro-
tože lze těžko stanovit, za co odpovídá-
me my, za co vy a do čeho nebudeme
strkat nos, protože je to úkol někoho
úplně jiného. Pokud si myslíte, že si
uměle vymyslím problémy, tak vás ujiš-
tují, že přesně s tímhle zápasíme na
ústředí každou chvíli.

Takže: **VARIANTA Y předpokládá exis-
tenci jenom jednoho jediného sně-
mem voleného orgánu**, který se bude
starat o celé hnutí, bude zodpovídat jak
za výchovu chlapců, tak za výchovu di-
vek, jak za hospodaření organizace, tak
za jednání s ministerstvem školství. Pro-
stě za všechno. Samozřejmě že to nezna-
mená, že bude každý dělat všechno
(a tudíž nikdo nic). Naopak – členové
tohoto jediného orgánu, který nazýváme
Ústřední rada, si musejí mezi sebou dělit
co nejlépe práci a úkoly, jak je to běžné
v každém dobře pracujícím týmu. Nic-
méně se čas od času (podle stanov nej-
méně jednou za dva měsíce) sejdou
všichni, aby probrali zásadní otázky
a problémy, podali zprávu o plnění ú-
kolů, které mají na starosti a posoudili plnění
úkolů společných. A aby se případně
operativně dohodli, že na ten který úkol
je zapotřebí ještě někoho dalšího, nebo
naopak, že někdo může jít dělat něco
potřebnějšího. Prostě tak, jak pracuje

každý normálně fungující orgán, který ví,
že má na splnění svých úkolů třileté vo-
lební období a pak bude stát před sně-
mem a zpovídat se z toho, co se udělalo
a co ne. A nebude možné se za nic
schovat – říkat: my bychom to měli dáv-
no hotově, ale Oni nezajistili... **Nebude
žádné Oni. Každý bude vědět, že na
něm záleží, zda se úkol splní nebo
ne, ale bude také vědět, že má všechny
pravomoci a kompetence** potřebné
k tomu, aby práci mohl udělat.

Proti variantě Y existuje celá řada námi-
tek, více nebo méně oprávněných. Po-
kusím se na ně poukázat a případně je
i komentovat nebo zodpovědět.

První a nejčastější námitka se týká toho,
že nebude možné zajistit dostatečné vý-
chovná specifika divčích a chlapeckého
kmene. Domnívám se, že důvody pro
takovou obavu nejsou. Především sta-
novy už v sobě zahrnují velmi účinnou
pojistku proti „majorizaci“ jednoho kme-
ne druhým. Tou pojistkou jsou osoby
náčelní a náčelníka, kterým stanovy dá-
vají do rukou mimořádné pravomoci pro
prosazení výchovných zájmů toho kte-
rého kmene. Pokud totiž budou mít po-
cit, že některý řád, ustanovení nebo
předpis poškozují zájmy jednoho z kme-
nů, mohou prostě tento řád vrátit zpět
ÚR a přimět ji k znovuposouzení celého
problému. (Paralelou je právo presiden-
ta republiky nepodepsat zákon a vrátit
jej Parlamentu zpět.)

Rovněž **poměr žen a mužů v ÚR** musí
odpovídat členské základně, není tedy
možné, aby např. čtyři pětiny činovníků
ÚR byli muži.

Dalším celkem pádným argumentem,
který potvrzuje, že i ve společném orgá-
nu to jde – při respektování divčích
i chlapeckých specifik – je práce juná-
ckých řád střediskových a okresních, které
pracují přesně podle výše uvedených
principů. Středisková rada také nese
odpovědnost jak za záležitosti výchov-
né (chlapecké i divčích), tak za záležitosti
organizační, hospodářské, úřední jed-
nání aj. Jestliže to jde na středisku
a v okrese, proč by to nešlo na ústředí
– že?

Jednoznačně lichá námitka proti varian-
tě Y je tvrzení, že existence samostat-

ných náčelnictev je požadavkem mezinárodních ústředí – WOSM, WAGGGS a IFOFSAG. **Není.**

Konečně třetí a nepochybně nejpádnější námitka říká, že zásadní změna ústředních orgánů způsobí na Senovážném náměstí zemetřesení a nikdo neví, co z toho vlastně vyleze. Po volbách budou nejenom noví lidé, ale i nová pravidla hry a možná že bude ještě hůr.

To se zcela jistě nedá odvrátit šmahem a říct si, že kdo nic nedělá, nic nezkazí. Takřka stotisícové organizace prostě není hračka a nemůžeme si říct: „no tak jestli se nám to nepovede, tak to zase předěláme zpátky“. Jakákoliv změna se musí dělat uvažlivě a s rozmyslem. **Otázka jenom zní: jak dlouho se máme rozmyslet?**

SLOVO KE STANOVÁM

Podle usnesení V. sněmu dostala střediska návrh nových stanov Junáka, který je výsledkem dvouleté práce řady sester a bratří. Za tu dobu se ve společnosti mnoho změnilo, co nešlo předvídat – rozpadl se československý stát a s ním Český a Slovenský skauting, Junák se stává přímým členem světových skautských ústředí. Ve státě samém není vyřešena otázka vyšších územních celků, kterým by měly odpovídat vyšší organizační jednotky Junáka. Vzniká významná koordinace práce WOSMu a WAGGGSu v evropském regionu – v Junáku se od V. sněmu rozvíjí úzká spolupráce náčelnictev dívčího a chlapčského kmene s postupným sjednocováním výchovné práce obou kmenů a s předpokladem zjednodušení struktury ústředí.

Na to vše musí správně reagovat nové stanovy, které mají být také v souladu s konstitucí světových skautských organizací, a proto je předem konsultujeme s WOSMem a WAGGGSem. Každý člen Junáka měl možnost vyjádřit se k návrhu stanov, diskuse o něm proběhla na podzimních kongresech 1993. Postupně vznikl text, na němž se v zásadních ustanoveních shodli všichni navrhovatelé. Ke shodě nedošlo zejména v otázce **organizace ústředí.**

VARIANTA Y je na první pohled jednodušší, slučuje všechny funkce ústředí do jediného těmu s přesvědčením, že bude v jednom sezení schopn úspěšně řešit veškeré otázky, aniž předpokládá trvalé vymezení kompetencí jeho členů podle odborností. Nepovažuje za překážku jak značný počet členů takového orgánu, tak zkušenost s praxí ústřední rady, při jejímž celodenním zasedání lze těžko stihnout naléhavou organizační agendu. A to se ÚR schází nejméně jednou za 6 týdnů – na výchovné, koncepční programy by pak prostě nezbýval čas a výchovní činovníci (ať už obdařeni jakoukoliv pravomocí) by byli v plénu ÚR v menšině. V tom směru nelze vést paralelu mezi prací střediskové či okresní rady a ústředím.

VARIANTA X v souladu s vlastním posláním Junáka vychází z **preference výchovy** Slované a činovníků. To je prá-

Zásadní diskuse kolem organizační struktury se objevily již před třemi roky a tři roky je tato otázka přetřásána jak v ústředních orgánech, tak v hnutí. Valná většina argumentů pro i proti již zazněla, úvahy byly mnohokrát přetaveny v diskusích často i velmi horkých. Dá se pochybovat o tom, že by se obě varianty daly ještě nějak zásadně vylepšit.

Každá z nich představuje jeden model, jednu ideu. Variantu X máme vyzkoušenou, variantu Y máme vyzkoušenou do úrovně okresu a vyzkoušeli ji i jiní – představuje totiž celkem klasický a běžný koncept kolektivního řídicího orgánu. Nepřináší žádné převratné novinky a nevidím žádný důvod, proč by fungovat neměla. I když to nepochybně bude zejména zpočátku před-

ce náčelnictev, která mají být osvobozena od jiných úkolů. Všechno ostatní – funkce řídicí, reprezentační a servisní – patří do působnosti ústřední rady. Podstata návrhu X není v zachování dosavadního systému 3 samostatných náčelnictev, ale v oddělení kompetencí výchovných od „ostatních“. O tom, že je to vhodné, svědčí zkušenosti s námi srovnatelných asociací: např. ve Švýcarsku se volí desetičlenná ústřední rada a desetičlenné společné náčelnictvo. Odpovídá to i naší Svojsikovské tradici.

Naše současné ústředí trpí daleko víc než existenci ÚR a 3 samostatných náčelnictev nedostatkem profesionality svých členů a jejich obtížnou dostupností. Samozřejmě je to dáno již tím, že všichni máme celodenní zaměstnání, a funkce děláme jako amatéři po večerech; v pracovní době se nemůžeme uvolnit pro jakékoliv jednání. V náčelnictvech jsou téměř všichni členové ze vzdálených regionů. Avšak chybí nám zejména potřební odborníci – právníci, ekonomové a další, zatímco např. lékaři jsou v soudobé ÚR hned tři. Hlavním problémem ústředí je tedy **profesionalita s přesným vymezením kompetencí a odpovědnosti** – přitom na placený aparát chybí finanční prostředky. **Variantu X** předpokládá, že všechny **rozhodující funkce** – správní i výchovné – **budou volené**. Snaha omezit pravděpodobnost špatné volby na sněmu snížením počtu volených funkcí se jeví jako problematická. Je proto ovšem nutno nejen vytvořit správnou strukturu těchto orgánů, ale i funkční volební řád, umožňující kvalifikované obsazení klíčových funkcí. Morální profil kandidátů je samozřejmě mimo diskusi.

V ústřední radě to budou kromě starosty a mistostarosty s vymezenými kompetencemi především **odborníci** jako vedoucí skupin (odborů) – organizační, právní, ekonomické, ediční, informační (a historické). Dále mají být v ÚR zastoupeny všechny **vyšší organizační celky** svými vedoucími činovníky. Členy ÚR jsou náčelníci, náčelník a vůdce Svojsikova oddílu.

Ve výchovném orgánu je osobnost činovníka – schopnost vést a **skautská – pedagogická kvalifikace** předpokladem pro funkci náčelníka (-ni), mistonáčelníků (-nic) i pro vedení odborů pro výchovné stupně (světlušky – vlčata, skautky – skauti, rangers – roveři), pro

stavovat mimořádné úsilí rozběhnout hru podle nových pravidel. Pokud se to povede – a já pevně věřím, že ano – pak to v konečném důsledku mnoho práce ušetří, věci zpřehlední a zjednoduší a přinese užitek okresům, střediskům, oddílům a v konečném důsledku i dětem v nich. I když ty samozřejmě ani netuší, že nějaké ústředí mají a že by jim k něčemu mohlo být.

Bliží se sněm a ten – doufejme – nějaké stanovy schválí a nějakou variantu potvrdí. Zásadní rozhodnutí padne ve střediscích, která předněsmovou anketoou vyberou, o které variantě bude podzimní sněm hlasovat.

Rozmyšlejte dobře!

Tomáš Řehák – Špalek, NChK

odborné zkoušky, činovnícké zkoušky, lesní školy, mimořádné akce a j. Skautští odborníci budou potřebovat pro odbory zahraniční, duchovní a zdravotní, pro oba kmény společné. Na rozdíl od ústřední rady by zde mělo menší význam zastoupení jednotlivých regionů. Náčelnictva pro dívčí kmen s vazbou na WAGGGS a chlapčský s vazbou na WOSM by měla od počátku určité odbory společné, jiné v zrcadlovém složení mužů a žen by spolupracovaly ve výchovných programech se zachováním specifík obou kmenů a postupně by splyvaly tak, jak bude pokračovat sjednocování funkce WOSMu a WAGGGSu v evropském regionu. Perspektivním cílem tohoto vývoje bude výchovný orgán – náčelnictvo v čele s náčelníkem ChK a náčelní DK jako nejdůležitější ústřední orgán Junáka; jsme přece výchovným hnutím především děti a mládeže. Ve variantě Y by museli náčelníci a náčelník analogicky výchovný útvar stejně vytvořit – byl by ovšem složen nikoliv z volených, ale pouze z pověřených činovníků. Problematika **ústředního orgánu OS** s vazbou na IFOFSAG je neméně důležitá a bude se muset řešit zvlášť ve variantě X i Y.

Sladění společných záležitostí mezi dvěma orgány – ústřední radou a náčelnictvy, které by se scházely stále více na společných schůzích, by nemělo působit větší obtíže. Např. celoroční rozpočet Junáka projednává a schvaluje ústřední rada – za přítomnosti náčelníků. Částku určenou pro lesní školy pak už upřesní jen odbory LŠ náčelnictev s ekonomickou skupinou (dosavadní hospodářskou radou) ÚR apod. Ostatně myslím, že existence samostatné ústřední rady na straně jedné a náčelnictev na straně druhé je určitá pojistka proti nepovedeným rozhodnutím.

Jan Pisko

Poznámka redakce: Podrobné pokyny k přípravě VII. mimořádného sněmu byly zveřejněny v druhé polovině září na ORJ; text, uvedený v záhlaví str. 4, je pouze výtah pro informaci čtenářům.

VŮDCE, zákon a para grafy §

Tato rubrika bude věnována Vaším dotazům, týkajícím se právních aspektů práce skautského vůdce. V několika dalších číslech Skautingu se budeme na této stránce věnovat záležitostem kolem právního postavení Junáka, pracovní právní, trestněprávní a občanskoprávní odpovědnosti vůdce oddílu během roku a vůdce tábora na táboře, zdravotníka a hospodáře, odpovědnosti vůdce družiny apod. Celá tato právní problematika je velmi rozsáhlá a složitá a je pochopitelné, že na několika řádcích nelze podat přesný návod, jak postupovat v konkrétním případě, jak řešit určité právní problémy apod. Účelem této rubriky je poskytnout skautským vůdcům v této oblasti základní orientaci. Měli bychom zde najít odpovědi na Vaše otázky a je proto na Vás, jaký bude mít obsah. Vaše případné dotazy adresujte redakci časopisu Skauting a na je nejčastější a nejzávažnější se pokusíme odpovědět. Dnešní úvodní článek se bude týkat právního postavení Junáka.

Jakou má Junák právní formu a jaké je jeho postavení z hlediska práva?

Junák – svaz skautů a skautek je občanským sdružením ve smyslu zákona č. 83/1990 a po téměř dvacetileté pře-

stávce obnovil „de iure“ svou činnost 28. 12. 1989, kdy byly registrovány Ministerstvem vnitra a životního prostředí ČR jeho stanovy.

Co je to „právní subjektivita Junáka“ a jaký má pro nás význam?

Právní subjektivita Junáka znamená způsobilost být subjektem právních vztahů a vystupovat v právním jednání, tj. uzavírat smlouvy, uplatňovat svá práva v řízení před soudem a před ostatními státními orgány, apod. Právní subjektivitu získal Junák registrací a má ji Junák – svaz skautů a skautek jako celá organizace. Ústřední rada Junáka je však zmocněna delegovat tuto právní subjektivitu na nižší organizační složky – na okresy či obvody a ty pak na jednotlivá střediska. Právní subjektivita těchto nižších organizačních složek je však odvozená od právní subjektivity organizace a ne lze automaticky říci, že ji má každý okres či středisko – záleží na tom, zda mu tuto subjektivitu Ústřední rada Junáka, resp. Okresní rada udělí. Důležité je to, že nejvyšší organizační složkou, která tuto právní subjektivitu má, může být středisko a nikoliv oddíl nebo dokonce družina, což znamená, že na všech smlouvách – ať již to jsou smlouvy pojistné, smlouvy kupní, smlouvy o dopravě aj. musí být uvedeno středisko jako smluvní strana a nikoliv oddíl – taková smlouva by byla neplatná. Obecně lze říci, že právní subjektivita Junáka je omezena jeho předmětem činnosti, který je vymezen ve stanovách.

Kdo může vystupovat za středisko v právním jednání – tj. činit právní úkony?

Vystupovat v právním jednání – zejména uzavírat smlouvy apod. může tzv. statu-

tární orgán, kterým je především vůdce střediska a dále pak jeho zástupce (zpravidla výchovný zpravodajové). Vystupovat v právním jednání mohou snad i vůdci oddílů, (kteří jsou členy střediskové rady s titulu své funkce), doporučuji však, aby raději všechny významnější smlouvy podepisoval vůdce střediska. Uzavření smlouvy někým, kdo není oprávněn, tj. není statutárním orgánem, může mít za následek neplatnost smlouvy.

Komu patří majetek Junáka a kdo s ním může disponovat?

Otázka majetku úzce souvisí s právní subjektivitou, neboť vlastník majetku může jen právní subjekt. Vlastníkem veškerého majetku Junáka je Junák – svaz skautů a skautek jako celek a jedině ten s ním může také disponovat v plném rozsahu. Nižší organizační složky, jejichž právní subjektivita je odvozená, mohou s majetkem Junáka disponovat jen v omezeném rozsahu. Toto právo nemá samozřejmě oddíl ani družina, neboť jak již jsme si řekli dříve, tyto jednotky právní subjektivitu nemají. V případě zániku oddílu zůstává majetek, s kterým tento oddíl hospodařil, na středisku. V případě, že zanikne středisko, rozhodne o dalším využití majetku, který toto středisko používalo, Okresní rada Junáka.

Jaké základní právní předpisy se vztahují k činnosti skautského vůdce?

Je to především občanský a trestní zákoník, zákoník práce, přestupkový zákon, zákon o životním prostředí, hygienické předpisy a řada dalších. V dalších číslech se budeme těmi nejvýznamnějšími z nich zabývat podrobněji.

Mgr. René Fischer – Fiša

ŠTAFETOVÝ OHEŇ SESTERSTVÍ A BRATRSTVÍ

V minulém ročníku Skautingu byla opakovaně publikována výzva k uspořádání štafetového ohně jako připomínky 80. výročí založení spolku Junák – český skaut. Původně zamýšlená akce, která by propojila celou republiku, se nepoda-

Ilustrační foto Miroslav Hromádka

řila – a bylo by nespravedlivé, kdyby se veškerá vina dávala jen pozdnímu vycházení Skautingu! Z části se na tom podepsala nezukenost nás všech, včetně „organizátorů“, ale také, bohužel, nedostatečný zájem většiny středisek, která měla před blížícími se tábory jiné starosti.

Přesto nelze říci, že myšlenka štafetového ohně zapadla. Na adresu Skautingu přišlo několik dopisů, popisujících zapálení pamětního ohně v různých koutech naší vlasti – Háj (nejvyšší místo v Aši, stř. Smrčina), u rybníka v Hradčanech u Mimoně (2. odd. Mimoň), na historickém tábořišti stř. Totem Praha 1 a také na poloostrově u vesnice Val na Nežárce, tři ohně zapálily nad městem Ústí n.L.... Jsem optimista, věním, že toto jsou jiskry, které dopadly na dobrý troud a ze se z něho rozfouká do budoucna ten správný oheň, který hřeje srdce i duši a barví tváře...

Důkazem je třeba dopis 2. odd. Racků z Třeboně:

Rádi jsme se připojili k akci Štafetový oheň. Nad zapálením ohně k památce 80. výročí založení spolku JČS jsme dlouho nepřemýšleli. V pátek odpoledne jsme se vydali na kolech na naše oddílové tábořiště, které se nachází na poloostrově u řeky Nežárky svírané z druhé strany Vodičkovou tůň. Posta-

vili jsme si stany, obhlédli okolí a škody, které nám napáchali vandaloři a zloději. Večer jsme slavnostně zapálili oheň a připomenuli si pohnoutu historii Českého junáctví. Oheň nebyl zapálen v sobotu jak bylo v plánu, ale jeho smysl pro tradice oddílu byl symbolický. Páteční večer byl velice slavnostní. Dva chlapci skládali u příležitosti 80. výročí JČS junácký slib. Chlapci měli scénky a další zábavné výstupy. Slavnostní oheň symbolizoval toto výročí a dlouholetou tradici našeho oddílu. Proto také byl zapálen již v páteční večer a hořel nepřetržitě 26 hodin. Oněch 26 hodin našeho ohně symbolizovalo 26 let oddílu Racků, který po všechna ta léta nepřerušil svoji bohatou činnost. Oheň splnil své poslání, ale jeho plamínky šlehal dál v našich srdcích. Štafetu jsme neporušili. Náš oheň hořel 11. června 1994 po celý den. Dával nám teplo a sílu po práci v lese a splavování dřeva ne letní junácký tábor oddílu. Následující týden, ve středu 15. 6. 1994 jsme pak na pravidelové oddílové schůzce ve slavnosti 80. výročí spolku JČS pokračovali.

Za oddíl Racků
kapitán Josef Motyčka – Moty

Toť vše – za Štafetový oheň se (zatím) loučí –

Windy

Vedoucím vlčat a světlušek

2. PORADNÍ SKÁLA

Seminář určený pro ty, kteří se motají kolem našich nejmenších světlušek, žabiček a vlčat

TERMÍN – 7. – 9. 10. 1994 (3 dny)

Náplň:

- problematika a cíle výchovy vlčat
- problematika a cíle výchovy světlušek
- psychologie věk. kategorie 7 – 11 let
- střípky z pedagogiky
- závod vlčat a světlušek 1994
- časopis pro vlčata a světlušky
- návody, zkušenosti, diskuse
- večer video z akcí vlčat a světlušek

POŘADATEL – ODBOR VLČAT NChK + ORJ Č. Budějovice

GARANT – Šmajcl František – Riki

MÍSTO – Pension nad Holubovským mlýnem, Křemže, okres Český Krumlov
ÚČASTNICKÝ PŘÍSPĚVEK – 150 Kč při prezenci. Doporučujeme, aby na něj zvláště u mladších přispěla vysílající složka. V ceně je ubytování, strava a materiály, které obdrží každý účastník. Dopravu hradí mateřská ORJ. Spacák s sebou.

Přihlášky předem na adresu:

Karla Paukertová, Čechova 31, 370 01 Č. Budějovice tel. 038 55542, nebo počet účastníků je omezen.

Budete-li přihlášení a nebudete moci přijet, vyšlete za sebe náhradníka.

Zájemci o poslední výtisky pracovních listů

„SVĚTLUŠKY, POJĎTE SI HRÁT“ (Skauting 6/únor 94), napište si na adresu Iva Kudrnová, Švabinského 110, 250 02 Stará Boleslav. Dotisk nebude!

ÚSTŘEDNÍ KOLO ZÁVODU VLČAT A SVĚTLUŠEK

se koná v těchto dnech, tedy
**23. – 25. ZÁŘÍ 1994
V PŘÍBRAMI.**

Přinášíme několik snímků z okresních a oblastních kol.

Vůdcům vlčáckých smeček

V dohledné době budou mít vůdcové vlčáckých smeček k dispozici novou Stezku vlčat.

Abyste se v ní mohli lépe orientovat, doporučujeme k pozornosti tabulky s podmínkami pro plnění FIT TROJBOJE PRO VLČATA a pro CELOSTNÍ MOTORICKÝ TEST PRO VLČATA.

Podmínky jsou v nové Stezce vlčat uvedeny v oddíle 7 – Kultura a sport. Připomínáme, že vůdcové smeček mají právo upravit disciplíny a limity u hendikepovaných dětí.

Pro některá vlčata budou limity snadné, pro některé těžší. Myslíme si, že obojí – jak tabulky pro Fit trojboj, tak i tabulky pro CMT, budou vůdcům smeček sloužit k tomu, aby mohli zpestřit činnost vlčat ve smečce.

Zařazujte sportovní a tělovýchovnou činnost do programů co nejvíce.

U vlčat méně tělesně zdatných je třeba disciplíny navcičovat. Nechtějte, aby každé vlče bylo hned přeborníkem. Tělesný pohyb se musí pro děti stát potřebou a zábavou. Návěk disciplín bude sloužit k postupnému plnění. Uvidíte, že výsledky budou překvapením nejen pro vlčata, ale i pro vás, vůdce.

Fit trojboj ani CMT nejsou však jediným kritériem hodnocení tělesné zdatnosti

a věříme, že budou takto pochopeny i vůdci smeček.

Smyslem všech podmínek u stupňů zdatnosti, které jsou zahrnuty ve Stezce vlčat, je všestranný rozvoj našich vlčat.

Hodně úspěchů vůdcům a vlčatům přeji

Jiří TONCAR – tělovýchova
Jan KŘÍŽ – Odbor vlčat NChK

Celostní motorický test pro vlčata

Celostní motorický test (CMT) plní vlčata podle svého věku.

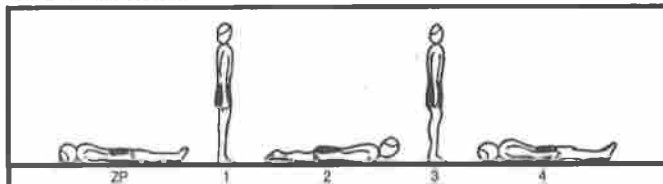
Základní poloha: leh (na zádech)

1. poloha: stoj spatný (vzpřímený trup, napjatá kolena, paty u sebe)
2. poloha: leh na břiše (hrudník se dotýká podložky)
3. poloha: = 1. poloha
4. poloha: leh na zádech (lopatky a paty se dotýkají podložky)

Tento pohybový cyklus se opakuje co nejrychleji. Snahou je dosažení maximálního počtu provedení v čase dvou minut. Nutno dbát na přesném dodržování předepsaných poloh! Způsob přechodu z jedné polohy do druhé si každý volí libovolně. Každá řádná provedená poloha se hodnotí jedním bodem.

Tabulku Fit trojboje přineseme v příštím čísle.

JEDNOTLIVÉ POLOHY:

TABULKA CMT PRO VLČATA

věk	STŘÍBRNÁ STOPA		ZLATÁ STOPA	
	počet bodů	prům. výkon	počet bodů	prům. výkon
6	56 – 65	62	66 – 76	71
7 – 8	58 – 67	63	68 – 78	73
9 – 10	61 – 72	67	73 – 83	78
11 – 12	62 – 73	68	74 – 84	79

Foto
Windy (2x)
a Sir

Lidská činnost – zejména ta tvořivá – je odpovědí člověka na skutečnost, které ho naléhavě oslovují:

Umění je odpovědí na setkání s krásou světa, který nás obklopuje, i světa, který nalézá člověk v sobě. Ta krása ovšem může i bolet.

Věda a technika je odpovědí na rozumem poznatelný řád světa.

Filosofie je pokusem najít odpověď na otázku po původu a charakteru onoho řádu i krásy světa a lidského nitra – otázku, která směřuje k nalézání toho, co je dobré.

Náboženství je konečně odpovědí na zkušenost, že ze samotné hlubiny a základu tohoto řádu, krásy a dobra je člověk naprosto reálné, byť velmi tajemné oslovován. Kým nebo čím?

„Adonaj – Svrchovaný vládce,“ zašeptá na Sinajské poušti zhruba před třemi tisíci lety Mojžíš.

„Je to Tao“ – řekne přibližně v téže době Konfucius kdesi v Číně.

„Nevim,“ opáčí Sidharta zvaný Buddha o několik století později pod vrcholky Himalájí a pak dodá: „ale je „to“...“

„Můj Otec i váš Otec,“ s dráždivou samozřejmostí pronese kolem roku 28 našeho letopočtu na břehu Jordánu Ježíš z Nazareta.

O osm set let později padne na zem Muhammad poblíž arabské Mekky a vydechne: „Alláh...“

Židovství, taoismus a šintoismus, hinduismus a buddhismus, křesťanství, islám. Pět hlavních náboženství světa. Dnes začínáme s pokusem přiblížit vám první z nich.

ŽIDOVSTVÍ

Podle dnes dostupných zjištění se židovské náboženství formuje v letech 1500 až 900 před našim letopočtem. Děje se tak na pozadí některých klíčových zkušeností semitských rodů usazených původně v Zajordání (dnešní Jordánsko a Sýrie), poté přesídlených do Egypta, navracejících se kolem roku 1200 př.n.l. do Palestiny a zakládajících tam posléze království. Dominantními osobnostmi tohoto vývoje jsou Mojžíš, král David a jeho syn Šalamoun. Druhá významná fáze vývoje židovského náboženství spadá do období 8. a 7. století př.n.l., kdy izraelské království politicky upadá až ke ztrátě samostatnosti. Kromě výrazných osobností Izajáš a Jeremjáš v té době sehrála podstatnou roli jeruzalémská kněžská škola, která redakčně připravila první písemnou verzi Pisma (čili židovské Bible). Třetí obdo-

bi důležité pro utváření židovského náboženství souvisí se vznikem židovských společenství mimo území Palestiny – zejména v egyptské Alexandrii a maloažských osadách. Zde se židovství střetává s řeckou a římskou kulturou. Pod tímto vlivem vznikají řecky psané dodatky k Písmu, které předznamenávají nástup křesťanství. Období od vyplenění jeruzalémského chrámu Římany v roce 70 n.l. až do dneška je možno chápat jako čtvrtou, zatím poslední etapu vývoje židovského náboženství, charakteristickou pobytem Židů v rozptýlení mezi ostatními národy a jejich snahou udržet – zejména v konfrontaci s křesťanstvím – svou vlastní totožnost. V této dlouhé epoše se vyskytuje mezi Židy řada výrazných duchovních osobností. Z našeho století uvádíme alespoň Martina Bubera – inspirujícího znalce Bible a chasidské tváře židovství i špičového personalistického filosofa. Stručný přehled, který jsme slíbili, vyžaduje soustředit se skutečně jen na to nejpodstatnější. Oporou nám k tomu bude při charakteristice jednotlivých náboženství pět otázek.

Poznámka: Píšeme-li „žid“ (tj. s velkým počátečním písmenem), rozumíme tím příslušníka židovského národa. Pokud naopak píšeme „žid“, pak se tím rozumí vyznavač židovského náboženství. Toto rozlišení je potřebné důsledně dodržovat, i když vyznavači židovského náboženství jsou až na nepatrné výjimky jen příslušníci židovského národa.

1. Co je hlavním zdrojem našeho poznání židovského náboženství?

Je to Písmo (židovská Bible): Učení (Torá) – Proroci – Spisy. Odpovídá to křesťanskému Starému Zákonu bez řecky psaných dodatků. Dále pak komentáře k Písmu – Talmud a Midraš.

2. Jak chápou židé Boha?

Klíč k pochopení židovského chápání Boha je skryt ve „zkratce“ JHVH, která je přepisem „jména“, kterým se Bůh představil Mojžíšovi na Sinaji. Toto jméno (s největší pravděpodobností vyslovované Jahve) znamená „Jsem, který jsem“, také však „Jsem tu s vámi“ nebo „Budu, který budu“. Bůh je tedy nejen nejhlubším základem všeho bytí, ale je současně stále přítomným partnerem i definitivní budoucností. Boží svrchovanost i blízkost je pak trvalým zdrojem napětí mezi ním a člověkem. Nejasnějším vyjádřením toho je nejen známé „Slyš, Izraeli, náš Bůh Jahve je jediný. Budeš milovat Jahveho (pokus o český překlad „Hospodina“), svého Boha celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou“, ale zejména Smlouva – Desatero. Tato Smlouva zakládá nikdy nekonečný vztah mezi Bohem a jeho lidem – Izraelem. Na rozdíl od Izraele je ovšem Bůh partnerem absolutně věrným. Bůh (JHVH) je současně Stvořitelem – suverénním autorem všeho ostatního, co existuje.

3. Jak chápou židé člověka?

Člověk je na jedné straně „prachem ze země“ – tedy ničím. Na druhé je však „obrazem Božím“ určeným k nesmrtelnosti. Židé se přitom nezabývají podrobnými úvahami o „podstatě“ samotného člověka (jak je známo z řeckého filoso-

fického úsilí a nové doby). To má zcela zásadní důvod: člověk je pro Židy zajímavý jen jako Boží společník. Tehdy se jeho důstojnost „dotýká hvězd“. Jakmile se ale svolně od Boha odvrátí, „dezertuje“ z pozice Božího dítěte, stává se „nahým“ – tedy bytostně nezajištěnou, ubohou hříčkou zlýh sil, za kterými stojí Boží Odpůrce – Satan. Pak člověk zakouší, že je pouhým „prachem“ a bezcennou „trávou“.

4. Jak chápou židé svět?

Svět je pro Židy stvořením. Tedy důsledkem svobodného Božího tvořivého činu – Božího slova. Tento typ „tvoření“ je ovšem vylučnou Boží schopností. Nepodobá se mu žádný druh lidské činnosti (například vyrábění – židům by byla naprosto cizí představa Boha jako „vesmírného hodináře“). Svět je tedy ve svém bytí na Bohu závislý, je ovšem obdařen svobodou, která se může vzepřít Boží vůli. Stvoření vzešlé z Božího záměru je zásadně dobré. Skrze svobodu, která jej činí podobným Bohu, v sobě ovšem nese riziko odmítnutí společenství se svým Tvůrcem. Židé tedy nesdílejí ani představu, že vnitřní svět je pouhým preludem nebo bezvládnou „hmotou“ v Božích rukách, ani představu, že svět a Bůh jsou ve skutečnosti totožní. Svět je třeba brát vážně, protože vážné jej bere sám Bůh. Boží respekt ke svobodě stvoření jde tak daleko, že ji nezničí ani tehdy, když se stvoření vlastním rozhodnutím vytrhává z jeho otcovské péče, rozbíjí společenství s Bohem – a vydává se do moci Božího Odpůrce. Situace světa, která je naší přítomností, je tedy charakteristická falešnou duchovní orientací: „vystačím si sám“. Ta – jako naprosto bezperspektivní – není však situací definitivní. Bůh znovu a znovu nabízí stvoření své přátelství, které ho jediné může vysvobodit ze Satanova zajetí. Židé jsou přesvědčeni, že Bůh tuto svou snahu dovede prostřednictvím svého vyslance – Pomazaného (Mesiáše) – k vítěznému cíli.

5. Co je pro židovský pohled zvlášť důležité?

a) Důraz na společenství – předně národ, ale i rodové a rodinné. Božím partnerem je národ, jednotlivci (králové, proroci) jej pouze zastupují. Důsledkem toho mimo jiné je již připomenutá skutečnost, že být Židem národnostně a židem nábožensky téměř splývá.

b) Důraz na Písmo a tím i na vzdělanost – zajímavým důsledkem je jistě i to, že počet nositelů Nobelových cen je ve vztahu na početnost národa u Židů bezkonkurenčně největší.

c) Důraz na Boží jednání v dějinách a tím na na význam času – dějiny jsou prostorem, kde se střetávají svoboda Boží se svobodou člověka i Satana, aby z nich vznikal příběh o věrné vítězi Boží lásky. Tuto zásadní důvěru nemohou vyvrátit žádná dílčí vítězství zla umožňovaná selhávající lidskou vůlí.

Pro bližší poznání židovství je nezbytné seznámit se s Bibli, Talmudem a některou další literaturou. V našich podmínkách doporučujeme knihy Claude Tresmontant „Bible a antická tradice“, Martin Buber „Chasidská vyprávění“ a Jiří Langer „Devět bran“.

Jiří Zajíc

PÁN PRSTENŮ NA HELFŠTÝNĚ

Setkání kmenů R&R

Byl pátek 10. června 1994, počasí se mnoho nevydařilo. Slunce schované pod mraky, které byly nasáklé vodou, ale přece jen to účastníky setkání R&R neodradilo. Sešlo se jich letos na Helfštýně přes 350 ze všech stran České republiky. Letošní setkání bylo na téma „Pán prstenů“ podle trilogie J. R. R. Tolkiena, kde se děj odehrává za časů dávno minulých. Tehdy na Zemi žili ještě elfové, obří, trpaslíci, draci a jiné síly, které již dnes nespátáme. Ti, kteří četli Hobita, Pána prstenů či Silmarilion, vědí, o čem je řeč. Takže již v pátek se začaly sjíždět udatné družiny plné hrdinů odhodlaných dobýt si slávu a vděk Valar (božstev staré Středozemě). Co bylo v programu setkání?

Před hradní branou byli přivítáni Gandalfem a dalšími postavami z knih za zvuku fanfár. Večer na prvním hradním nádvoří čekalo pobíhání obrázků v kouzelníkové skřínce – promítání filmu „Pán prstenů“ na motivy již zmíněných knih. A po promítání již následovalo protažení těl v nočním závodu jednotlivců. Sobotní ráno bylo pošmouné, jako předzvěst boje se zlým pánem Sauronem u hory Orodruinu, ale to neodradilo žádnou z 46 družin Prstenu, aby se vydaly

na velké putování k této hoře. Na 15 kilometrech je čekalo mnoho utrpení – bažiny, sníh na Cadarasu v podobě pudingu, střelba z luku na Nazghula, rozdělávání ohně bez kouře, slézání hradeb, boj se skřety, plazení, brodění řeky..., no prostě pravý ráj pro hrdiny. A na konci je

čekalo svržení Prstenu moci do puklín osudu na hoře Orodruině (Hranická propast) a tím porážka zlého pána Saurona. Každá družina mimo dobrých rad dostala na cestu i koláče, které sponzoroval pekař p. Tiefenbach z Přerova. Večer všechny na hradě čekalo slavnostní zapálení ohně na počest padlých hrdinů, ale hlavně jako ohňová štafeta bratrství a sesterství na počest 80. výročí založení spolku Junák – Český skaut.

Vyprávělo se, hrálo a zpívalo bezmála do rána. Úderem půlnoci se na hradě

bách hradu Helfštýna zjevila bílá postava – duch spisovatele J. R. R. Tolkiena (zemřel v roce 1973 v Anglii), který poděkoval všem zúčastněným za jejich odvalu a účast na skautském setkání. Poté následoval velký ohňostroj na oslavu zničení Prstenu moci.

Hned ráno v neděli se Valar umoudřili a seslali pěkné počasí, takže závěr byl přece jenom veselejší. Po budíčku následoval slavnostní nástup všech účastníků před branami hradu a bylo vyhlášeno výsledků. Třetí místo získalo družstvo TOR 2 z Benešova u Prahy, všechna družstva dostala pěkné ceny a vítězové noční etapy i denního putování dorty ve tvaru knih, které upekla paní Dubáková z Kroměžně.

Potom začaly na hradě paralelně dva semináře. První byl skautský, na téma práce roverů a rangers ve skautingu s výměnnou burzu nápadů, který vedl Aleš Cepek, zpravodaj LŠ Hanácké oblasti a druhý na téma J. R. R. Tolkiena a jeho díla, kde byly přítomni členové klubu přátel díla J. R. R. Tolkiena a vedl ho Stanislav Rygal.

Rozloučili jsme se s přáním: příští rok 1995 se sejdem na dalším pokračování, třeba na téma Silmarilion.

Kšandák

Pokud by byl zájem o videozáznam celého setkání, je možnost na adrese: Aleš Cepek, Kozlovská 27, Přerov 750 00

TAKY MÁTE SVŮJ ČASOPIS?

Před více než rokem jsme na stránkách Skautingu otiskli dvě zprávy o vydávaných skautských časopisech. Dnes bychom chtěli pokračovat, a začneme těmi, které vydávají roveri a rangers. Časopis a speciály FONS snad ani představovat nemusíme. Jen na vysvětlenou – ještě před dvěma lety se tento plátek nazýval Osmrk (Sk. 2/92). Vydávají ho i nadále absolventi kursů pro R&R, za pomoci nadace Fons.

Výroční zpráva o stavu rovingu v Čechách

Základní informace o rovingu, kontakty a představení kmenů, výběr akcí, nápadník...
Člověk a výtvarné dílo – L. Rusek
Umění tvořit a vnímat tuto část kultury.
Chvály Zadní země – Mila Nevrlý
Vzpomínky na psaní „knihy o jizerských horách“ spojené s odou na česko-saské Švýcarsko.
Setonova mistrovství – Mirko Vosátka
Jak plnil a plní náročné zkoušky z přírodovědné oblasti její velký znalec.

Roverské kursy

Od organizace po program. Jak si roveri a rangers mezi 18 až 30 roky připravili pro sebe kursy.

A tři další poskládaná čísla.

Kontaktní adresa: Veronika Macháčeková, Nový lesík 1, 162 00 Praha 6

Dalším časopisem s celostátním dosahem je OBR&R, tedy OBČasník BRněnských Roverů a Rangers. Má velmi dobrou úroveň obsahu i grafického zpracování.

OBR&R

Kontaktní adresa: Zbyněk Zavřel, Štěstěnickova 25, 612 00 Brno

STOUPA HLÁSÍ už byl sice představen (Sk. 7/93), tímto se však na vědomí dává, že nezanikl, naopak, vzkvétá. Vydává jej roverský kruh Vsetín.

Kontaktní adresa: Ing. Petr Hanák-Ha-

nýsek, U Bečvy 1842/3, 755 01 Vsetín

Letošní jaro pomohlo na svět dalším občasníkům:

BANANA TIMES vydává „Roverská Banánová Republika“ z Prahy, zatím s víceméně interním obsahem. Kontakt: Josef Výprachtický-José 2, Na rozcestí 8, 190 00 Praha 9

KOŘEN – nezávislý občasník příbramských roverů a rangers. Kontakt: Petr Brůček, K Hatím 518, 261 01 Příbram 3

NETOPÝR – občasník jaro-měského kmene R&R Netopýr. Kontakt: Roman Nosek, Žižkova 531, 551 01 Jaroměř

Víte někdo o nějakém dalším plátku, občasníku či časopise R&R? Dejte vědět! redakce

banana
times

Kořen
Netopýr

Ediční plán 4. ročníku občasníku FONS

Příběhy jako kompas – B. Hermans

Výběr inspirativních textů k různým dimenzím skautingu, překl. z němčiny.

Vázané stavby

První česká příručka o šmodrchání provazů s kulatinou.

Z vůdcova zápisníku

I kdybys nikdy nebyl skautem, je již povinností každého mladého muže podat své rytiřské rámě slabšímu, mladšímu druhovi – tím více pak bratru skautu.

Velen Fanderlík – Listy Jurovi

CHYSTÁTE SE NA TÁBOR?

Připouštím, že otázka v nadpisu zní teď v září přinejmenším podivně, ale má své opodstatnění. Přípravy na příští tábor začínají v okamžiku, kdy se rozhodneme, že ho opět povedeme. To rozhodnutí se v nás často rodí ještě na probíhajícím táboře nebo těsně po jeho skončení. Má-li příprava probíhat v klidu, je nutné si sestavit harmonogram příprav tábora. Nevíte jak? Pod stejným názvem jako v tomto čísle budete nacházet náměty na to, co je třeba v nejbližší době pro zdar příštího tábora udělat. Dnes tedy úkoly pro září a říjen.

Tábory jako vrchol předcházející celoroční práce nemůžeme chápat jen jako konec jedné etapy, ale i jako začátek nové, která by na tu předchozí měla navazovat, ale o stupeň výše. Tábor prověří kvalitu všech členů oddílu, vyzbrojí je novými poznatky, které můžeme rozvíjet a stavět na nich v nastávajícím roce. Příprava tábora i tábor samotný znamenají výrazné zvýšení aktivity i dosti velké vypětí, které nelze stále stupňovat. Zákonitě po intenzivní činnosti musí přijít odpočinek. Nesmí být příliš dlouhý a nesmí znamenat úplnou nečinnost.

Práce na opravách nářadí jsou pro toto období velice vhodné. Podle seznamu inventáře zkontrolujeme výzbroj, nářadí a nástroje. Při této kontrole zjistíme ztráty (pokud žádné nejsou, je to skutečnost hodná zaznamenání do oddílových análů!) a hlavně škody, které na nástrojích a nářadí vznikly – přerážené násady seker, kladiv a palic, zubatá ostří seker a dlat, otupené pily a podobně. Jistě, šlo by to nechat na jaro, ale nezapomínejme, že nářadí by mělo být nakonzerováno před uložením a že ho také potřebujeme i během roku. Kromě oprav nářadí zajistíme i nutné opravy stanů a ostatního materiálu.

Kromě oprav musíme ještě v září **vyřídít** nezbytné „nepopulární“ **administrativní záležitosti související se skončením táborem**, to znamená **vyúčtování nákladů tábora**, vyrovnání všech dluhů a pohledávek. Inventář, který jsme pořídili před nebo během tábora je nutné převést do evidence oddílu a střediska. Nezapomeňme v září **svolat schůzku rodičů**, na které zhodnotíme tábor po stránce výchovné a také je seznámíme s konečným vyúčtováním tábora. Rodiče potěší, když tuto schůzku spojíme s **promítáním** diapozitivů či videa z tábora, nebo s přehledkou rukodělných výrobků. Vůdce tábora by měl také vypracovat hodnocení tábora, které spolu

s vyúčtováním předloží k projednání a schválení střediskové radě. V září je většinou nutné předložit i vyúčtování pro eventuelní státní dotace. To jsou nezbytné záležitosti, s kterými se musí vůdce vypořádat po skončení tábora. Nezapomeňme **poděkovat** všem, kteří nějakým způsobem při zajišťování a organizaci tábora poskytli pomoc. Pro tábor příští by u zavedeného oddílu již v září mělo padnout rozhodnutí o jeho konání. Říjen by pak měl být nejzažšími termínem pro **vyhledání a zajištění tábořiště**, pokud oddíl nemá stabilní tábořiště. Moudrý vůdce si zajistí místo na tábor co nejdříve. Jakmile si jej vytipujeme, je nutné uzavřít písemnou dohodu o pronájmu tábořiště s majitelem a smluvit cenu. Požádáme lesní správu o souhlas k odběru stavebního dřeva a kontaktujeme obecní či městský úřad v místě, do jehož katastru tábořiště patří.

inspirováno knihou Skautský tábor

ČINNOST ODDÍLU BĚHEM ROKU

Činnost nesmí probíhat živelně a nesmí být určována ze dne na den, nýbrž musí být systematická a musí mít přesné stanovený program.

Je vhodné připravovat si program zhruba na měsíc dopředu. Na co přitom nezapomenout? Na kalendář, délku dní, teplotu venku i v klubovně, co nám v té době poskytuje příroda, průměrné počasí v tomto období. Podle toho sestavujeme program. Nemůže se nám pak stát, že naplánujeme lyžařskou vycházku na období nestálého počasí (listopad), první pomoc na sněhu na jaro či na podzim záchranu utopených.

Každý měsíc vyžaduje svoji organizační práci. Je dobré, když se na programové přípravy následujícího měsíce podílí celá oddílová rada. Na začátku nového skautského roku je úkolů nejvíce:

- hospodářské otázky (oprava a doplnění inventáře),
- finanční otázky (doplnění pokladny a získání peněz),
- organizační otázky (jmenování rádců a podrádců, rozdělení hochů do družin),
- programové otázky (co probrat v jednotlivých měsících, jaké podniknout akce, co je třeba připravit pro program dalšího měsíce).

Co by v programu nemělo chybět v každém měsíci:

- jedna větší hra,
- alespoň dvě nové písně,
- debata o posledních číslech skautských časopisů,
- povídání o přírodě.

Občas zařazujeme:

- rozjímání nad skautskými ideály (slib, zákon, dobré skutky a podobně),
- soutěže a závody ve skautských i jiných dovednostech a znalostech.

Programy oddílových a družinových schůzek i výprav by měly spolu co nejtěsněji souviset – aby to, co jsme probírali na schůzce, si mohli hoši na následující výpravě odzkoušet.

ZÁŘÍ

Začátek školního roku přináší změny rozvrhu, což může přinést nutnost změn ve složení družin i změny termínů schůzek. Vše je nutné s dětmi domluvit a znovu zorganizovat. Než se pustíme do oddílové činnosti, musí být vše zabezpečeno, to znamená:

a) **vybrání a výškolení rádců družin** – vybrat dobrého rádce je úkol těžký, ale velmi důležitý. Rádce musí být spolehlivý, nadšený, iniciativní a aktivní. Dostatečnou pozornost musíme věnovat přípravě rádců – nejen je naučit skautským i jiným znalostem a dovednostem, ale také metodice, jak je nacvičovat s družinami.

b) **přípraven nejnutnější program** pro první období – vůdce i rádce musí být na každou akci dobře připraveni, nelze spoléhat na improvizaci a náhodu, naše práce musí být systematická a smysluplná.

c) **získání nováčků** pro doplnění družin – nejčastěji stávající členové přivedou své kamarády nebo přicházejí včata a světlušky. Oddíl bychom měli doplnit nejpozději do konce září, aby od začátku byli zapojeni do výcviku a činnosti.

Na začátku roku se vracíme na tábor alespoň prostřednictvím fotografií, čtení zápisů z táborové kroniky, vzpomínek a vyprávění zážitků – navodí to dobrou atmosféru pro start do nové činnosti. V září provedeme nezbytné úpravy klubovny (natěry vnitřní i venkovní a podobně). V posledních letech bývá září poměrně teplé a tak lze ještě jezdit na výpravy s přenocováním. Je rovněž příznivá doba pro delší turistické výpravy do méně známých končin – nejsou již velká vedra a dobře se šlápe. Můžeme sbírat materiál na zimní ruční práce v klubovně – pruty pro výrobu holí, ozdobnou kůru, šišky a podobně. Vše můžeme pak použít pro výrobu různých suvenýrů, dárků a hraček. Pokračujeme v plnění stezek a odborek. Mnoho oddílů i středisek pořádá v září různé podzimní závody v tradičních či netradičních disciplínách.

Jak vybírat rádce družiny

Rádce má být bystrý a energický, s ostatními si musí dobře rozumět. Rozhodující není ani tak věk a jak dlouho je skautem, nýbrž osobní vlastnosti a dovednosti. Nehodí se chlapci vychloubační, panovační či mlukové, ale ani rozpačtí, ostýchaví a samotářští.

Rádce by měl být tělesně zdatný, rychle chápající, bystře usuzující a rázné jednající. Od začátku v něm musíme pěstovat pocit zodpovědnosti. Aby se tomu rádcové naučili, musíme jim dát dostatek příležitosti k samostatnému jednání a rozhodování. Nechť jsme je „vodit na drátkách“. S družinami pracujeme pokud je to možné hlavně prostřednictvím rádců či podrádců – jim zadáváme úkoly a sami nechť si je rozdělují ve družině.

Pravidelně konejme oddílovou radu – nejméně jednou za měsíc, je-li to možné a nutné, i častěji. Kromě přípravy programu nechme rádce, aby se podělili o zkušenosti, jak se jim co v družině daří či nedaří. Zodpovíme jejich dotazy a poradme tam, kde je toho zapotřebí. Vysvětlíme metodiku skautské praxe. Občas oddílovou radu nahradíme rádcovskou vycházkou či výpravou. V našem oddíle čas od času konáme vikendová oddílová vešezení – je to v podstatě takový malý rádcovský kurs, kde se věnujeme tomu, co rádce v družinách nejvíce bolí, večery věnujeme společným rozjímáním a i na zábavu zbyde chvilka. Čas věnovaný přípravě rádců se nám bohatě vrátí, neboť dobří rádcové družinám v oddíle ušetří spoustu práce. Navíc bez dobrých rádců není družinová soustava životaschopná. Pokud se někdy něco nepodaří, neberme ho chům odvahy výtkami, ale povzbudme a poradme. Musíme dobře rozeznávat, kdy je třeba výtky (nikdy ne před oddílem; buď mezi čtyřma očima nebo na oddílové radě) a kdy naopak povzbuzení a shovívavost.

Rádce by měl být vzorem své družiny i ostatním členům oddílu. Měl by dobře znát hochy své družiny, jejich povahy, sklony a záliby. Měl by připravovat program a vést schůzky. Být ke všem spravedlivý – při práci i zábavě, a vždy být první na svém místě. Vést družinu tak, aby se na sebe mohli spolehnout a mohli být na sebe hrdí.

Podle Junáckého vůdce Boh. Řeháka a Veleny Fanderlíka

ODDÍLOVÁ PRAXE

ODDÍLOVÉ SCHŮZKY

Druhým domovem skautů je příroda, ale každodenní život a nepřízeň počasí nás často donutí trávit určitý čas i mezi čtyřmi stěnami. Náklady na smysl oddílových schůzek jsou různé. Někteří činovníci jsou zastánci názoru, že oddílové schůzky by měly být jen východiskem z nouze a přípravou pro naši činnost venku v přírodě, jiní zase naopak věnují spoustu času přípravě programu a oddílovou schůzku považují za nosnou část oddílové činnosti a skautské výchovy. Nechci se zabývat na tomto místě správností toho kterého názoru, ale spíše se zmínit o programu oddílových schůzek.

Jak program připravovat?

Zásadně by se na něm měla podílet oddílová rada. A to jak na rámcovém programu na měsíc či delší období, tak i na programu pro konkrétní oddílovou

schůzku. Po každé „oddílovce“ je dobré, když vůdce s rádci si udělají malou „desetiminutovku“. Má to několik nesporných výhod:

- všichni mohou probrat chyby, nedostatků i přednosti schůzky právě skončené.
- lze upozornit na slabá místa činnosti oddílu a hledat cesty ke zlepšení a nápravě.
- s rádci můžeme upřesnit program družinovek, aby navazoval na program oddílový.
- můžeme se domluvit, co kdo zajistí a zařídí na příští oddílovku.

Při sestavování programu nezapomínejme na tři podmínky:

- neustálá činnost, zaměstnání, na skautských schůzkách nemá místo nuda a nečinnost.
- rozmanitost a pestrost činnosti, od všeho zařadíme něco – od výcviku až po zábavu.
- účelnost – vše má svůj účel a smysl.

V programu oddílovek by neměly chybět:

NÁCVIKY – ukázky a procvičení skautských dovedností a znalostí – ukázky předvádějí samotní skauti nebo odborní instruktoři. Když je ukázka doplněna o modely, fotografie, diapozitivy, kresby, film a podobně, vždycky si získá dostatečnou pozornost. Součástí nácviku může být i přednáška odborníka nebo četba z odpovídající literatury. Neměli bychom také zapomínat na debaty k danému tématu.

Protože každý kluk nebo holka se neradi učí něco, co nemohou použít, měli by-

vyhlášenými zkouškami a odborek, společně rozjímání, vůdcova zamýšlení.

ORGANIZAČNÍ ZÁLEŽITOSTI – oznámení o chystaných akcích oddílových i střediskových, zprávy o plnění stezek, odborek, výsledky bodování v družinách i v oddíle a podobně. Mají rovněž svoji výchovnou hodnotu, ale neměly by zabírat příliš času.

Hlavní zásadou, kterou musíme mít při přípravě programu na paměti, je jeho stálá vyváženost – ne mnoho učení, ne převaha her a ne neustálé dření skautských dovedností. Také neopakujeme často jednu a tutéž věc.

Dvoustranu připravil Rolf

Ilustrační foto Václav Rubeš

SKAUTSKÝ SLANG

Milé sestry a bratři, ráda bych vás touto cestou požádala o pomoc. Jistě se vám již stalo, že jste například na nádraží zaslechli členy nějakého cizího oddílu, mluvící patrně česky, ale užívající výrazy vám zcela neznámé. V rámci svého studia češtiny na VŠ vytvářím rozsáhlejší práci na téma „skautský slang“. K tomu však potřebuji sebrat co nejvíce materiálu. Moc by mi tedy pomohlo, kdybyste si vzpomněli na všechna slova a výrazy, která používáte nebo jste používali při své skautské činnosti. Jsem přesvědčena, že se v oddílech užívá mnoho krásných originálních výrazů a byla by škoda, kdyby měly upadnout v úplné zapomnění.

Potřebovala bych, abyste napsali i význam slov a způsob jejich vzniku (pokud to nebude na první pohled jasné). Přezdívkami budou tvořit zvláštní kategori. Výsledky průběžného bádání pošlete, prosím, kdykoliv na moji adresu. Děkuji všem, kteří si najdou chvíli času, aby mi napsali.

Zuzana Bébrová

U Rajské zahrady 2, 130 00 Praha 3

Milí čekatelé, vůdci i lesoškoláci,

vrátili jste se z letošních táborů a uložili oddílový materiál. Hodnotíte uplynulé tábory a plánujete činnost na nový skautský rok. Samotná letní činnost sama o sobě nic neznamena. Důležitá je soustavnost, drobná a každodenní mravenčí práce vychovatele. A také ochota **přijmout svůj podíl zodpovědnosti za celé hnutí – angažovat se ve svých střediscích a okresech** a nebrblat na „ty na hoře“, kteří „ničemu nerozumí“.

Letošní rok Desetiletí duchovní obrody je zasvěcen svatému Václavu, jedné z nejvýznamnějších postav našich dějin. Mottem tohoto roku je „zodpovědnost“. Uvědomme si, že jsme opravdu všichni zodpovědní za všechno. Jsme zodpovědní za své rodiny, oddíly, za nemocné a opuštěné, za svoji obec, za hospodaření, politiku, naše hnutí i za celý národ. Jsme zodpovědní za dobré mezilidské vztahy i za život dosud nenarozených. Jsme zodpovědní za tuto planetu. A v neposlední řadě jsme zodpovědní každý sám za sebe. Proto vás každého prosím, aby si svoji zodpovědnost uvědomil.

Přeji radostnou práci a zehňám

*František Lobkowicz
světící biskup pražský
a ústřední duchovní rádce*

RIZIKA VÝCHOVY V SEKTÁŘSKÝCH HNUTÍCH

Kolem našich kluboven se v posledních měsících objevily pokusy odlákat skautské děti a převést je pod vliv různých sekt. Vyvolává to oprávněný neklid a je potřebné o této problematice věcně informovat, aniž bychom podléhali panice.

V rozvinutém světě přibývají v posledních desetiletích nová hnutí. Jejich myšlenkovým základem bývají zjednodušené výklady některých náboženských systémů dálného Východu v kombinaci s prvky náboženství evropských. Sociologové soudí, že je to jeden z důsledků hodnotové krize rozvinuté společnosti, která se soustřeďuje na hmotné statky a konsumní styl života. Jsou též reakcí na nejistotu či úzkost, které se mezi lidmi šíří – mnohdy s blížícím se magickým letopočtem 2 000. Sektářská hnutí byla u nás v minulosti málo známá a o to rychleji se dnes šíří mezi mladými lidmi, kteří hledají orientaci ve složitém světě. Nové členy citově přitahují vysokou vnitřní soudržností a společné sdílením prožitky víry. Výrazně ovlivňují postoje i chování jednotlivců, a to často výrazným omezením myšlenkové svobody.

Snaží se proniknout do škol a mezi děti. Obrátne využívají či přímo zneužívají problémy, které trápí školáky. Pozornost se zaměřuje na jedince, dočasně neúspěšné – kolísání školního prospěchu, nemoc aj., anebo žijící ve svízelných podmínkách – rozvrat rodiny, dlouhodobé konflikty aj. Tyto děti bývají bezradné a vstřícné či vlídné slovo je snadno zláká. Vše začíná obyčejnou pozvánkou na schůzku, na společný víkend či na poradu, při které se nabídne vyšetření osobnosti či inteligence. Vlídlost přináší pocit úlevy či dokonce nové jistoty. Jakmile se jedinec stane členem skupiny, je jeho jednání kontrolováno, vyžaduje se po-

slušnost, pomalu se odlučuje od okolního světa, často i od rodiny, je vystaven skupinovému nátlaku a jeho chování se mění. Zprvu vlídné jednání se mění v pevný systém, který přikazuje, co dělat a jak myslet. Z nejistého jedince se tak mnohdy stává poslušný robot.

Jestliže pod vlivem sekty jsou i rodiče či odpovědné osoby, je třeba jejich požadavky tolerovat (třeba nároky na jistou dietu apod.). V oddíle – stejně tak jako ve škole – však platí jistý řád, který vychází z jiných základů, než na jakých budují své postoje sekty. Pokud jejich činnost odpovídá platným zákonům, mají plné právo na svobodný rozvoj, ale nic víc. Zároveň my máme právo varovat před názory, ale hlavně před formami nátlaku na děti i dospělé, které považujeme za nebezpečné. Je to naše povinnost vůči dětem, které nám byly svěřeny a za které se cítíme odpovědní.

Pronikání různých sekt do našeho života je jev zřejmý a zákonitý. Nabízejí jednoduché odpovědi na otázky, které se po desetiletí nekládly. Vystihují přirozenou touhu po jednoduchých řešeních velmi složitých otázek o smyslu života, o vyšších hodnotách, o životě po smrti apod. Mnohé děti nemohou rozlišit mezi sektami a církvemi – a mnohdy to nedokážou ani jejich rodiče.

Není zřejmě náhodou, že v oficiální americké příručce pro lékařskou diagnostiku se objevuje závislost na působení sekty jako jedna z duševních poruch. Je uváděna v těsné souvislosti s takovými jevy, jako jsou dlouhodobé a vnučované přesvědčování („brainwashing = propírání mozku“, indoktrinace zajatců apod.). Podobné jevy u nás pozorovali dětská a dorostová psychiatrii a neměli bychom je podceňovat.

Co vyvodíme z uvedených skutečností? Máme zcela legitimní právo varovat před nebezpečím sekt rodiče i děti a upozorňovat, že pod zdánlivě vysokými ideály se mohou skrývat mnohdy velmi přízemní či zcela mocenské cíle. Není v zájmu demokracie přihlížet mlčky působení, které pokládáme za škodlivé pro budoucí generace.

Skautští činovníci, členové OS i rodiče musejí být o cílech jednotlivých sekt i o

stylu jejich práce informováni zcela věcně a bez emočního zaujetí. Je třeba, aby se sami rozhodli, jak budou postupovat, ale musí to být rozhodování se znalostí věci. Čítíme se zavázání připravit odborně podložený text, který by informoval o sektách jako o jednom příznačném jevu současného života. Existuje Společnost pro studium sekt a nových náboženství a její publikace mohou být užitečné.

Naši hlavní zbrani je všestranná a každodenní výchova dětí v oddílech. Jsou mezi námi jisté rozdíly ve stylu práce i v názorech na dílčí opatření. Shodneme se však na zásadách, které jsme již mnohokrát opakovali na našich kurzech: – rozvíjet pestrý program, který děti zajímá a je zárukou, že nebudou mít zájem o různá „lákadla“,

– vymyslet zajímavý program pro volný čas dětí i mimo oddíl a hledat pro něj rozumnou náplň i formy, – všimati si pozorně dětí a hlavně jejich starostí. Děti, třeba jen dočasně oslabeny, či které se dostávají do krize, jsou nejvíce ohroženy. Platí to i o věku, kdy opouštějí oddíly a tápavě hledají novou náplň činnosti.

Velice důležité je přátelské ovzduší v oddíle, kde nikdo není odstraňován, kde každému na každém záleží.

– spolupracovat s rodiči a upozorňovat na případné potíže, které u dětí pozorujeme.

– Pokud se někdo z oddílu dostane do užšího kontaktu se sektou, neměli bychom jej přesvědčovat o tom, že jeho jednání je chybné (na takové výtky je ostatně dobře připraven patřičným školením). Svým chováním bychom mu měli dokázat, že oddíl mu může poskytnout stejnou oporu, jakou mu zprvu nabízí společenství v sektě.

– v kritické situaci si vyžádat konzultaci buď v místě (pedagogické poradny, zkušení dětské lékaři aj.) anebo v ústředí. Je pak možno uspořádat místní semináře, kde mohou vedoucí debatovat, získávat informace a slyšet i jiné zkušenosti a názory. O potřebě zařadit tuto téma do Lesních škol není třeba hovořit.

Jarka Pešková,
Václav Bricháček

Trvalé uctění památky Dr. Veleny Fanderlika

Rok 1995 je spojen se dvěma výročími našeho skautingu. Je to 50. výročí od znovuzahájení činnosti Junáka po německé okupaci; současně je v roce 1995 i desetileté výročí úmrtí Dr. Veleny Fanderlika, který byl po osvobození naší vlasti v r. 1945 zvolen našim sněmem za starostu Junáka. A v roce 1947 byl zvolen jako zástupce Československého skautingu do International Committee v Londýně.⁽¹⁾ Po smrti Svojskové jsme totiž nebyli v této vrcholné světové skautské organizaci zastoupeni, až zase Velenovou zásluhou v roce 1947. Bohužel zase nakrátko.

19. brněnské střední „Liga lesní moudrosti“, vedené bratrem Ing. Janem Němcanským se usneslo organizovat slavnostní vzpomínku padesátiletého

výročí obnovení Junáka v roce 1945 a současně uctít po deseti letech úmrtí Dr. Veleny Fanderlika, rozhodně jednoho z nejvýznamnějších našich skautů, trvalou upomínkou na něj. Byl to významný Svojskův spolupracovník a jistě i nejvýznamnější pracovník skautský nejenom v Brně, ale i v československém skautském hnutí po Svojskové smrti a později v exilovém čs. skautingu.

Prozatím byl předložen návrh umístit slavnostně pamětní plaketu, nejlépe na domě, kde Velen bydlel od roku 1910

s celou Fanderlikovou rodinou, až do vánoc 1939, kdy musel odejít do exilu, aby se vyhnul zatčení německým Gestapem. Tehdy odešel přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii, Libanon do jižní Francie poblíž Marseille, kde se organizovala naše exilová armáda.⁽²⁾ Není jisté pochyby, že Dr. Velen Fanderlik právem zasluhuje tuto památku.

„praskaut“ Milota

⁽¹⁾ JAMBOREE, Volume II, No. 11, November 1947, str. 374, 377

JAMBOREE, Volume I, No. 5, September 1946, str. 146 (foto Velenova a Milotova tábora 3., brněnské oddílů u Svatých Brěhů na Orlici u Týniště nad Orlicí, v roce 1928.)

⁽²⁾ ČIN, 1994, číslo 3, červen 1994, str. 15-16.

KONTO VELEN

Agrobanka Brno, Lidická ulice 31
67007 – 514/0600,
variabilní symbol 19100

ODDÍL a RODINA

Toto téma poskytuje nepřebémě množství problémů, vybírala jsem si dva z nich. Prvním je formování oddílu jako rodiny a druhým spolupráce oddílu s rodinou. Snažíme se z našeho oddílu vytvořit jakousi rodinu, v níž se děti mohou cítit v bezpečí, ale zároveň musí tuto atmosféru domova spoluvytvářet svou odpovědností za sebe i za druhé.

V současné době se stále častěji setkáváme s oddíly, které mají ve svých družinách děti stejné věkové kategorie. Tento systém je výhodný pro přípravu i realizaci programů – při soutěžích je např. zajištěno přirozené rozložení sil. Přesto se však tyto oddíly ockuzují o něco, o co se snažíme my.

Naš oddíl se skládá z družiny světlušek (5-9 let), dvou družin mladších skautek (10-12 let) a jedné družiny starších skautek (13-15). Pro příští rok plánujeme pro dorůstající skautky další družinu – rangers. Z toho vyplývá, že tento systém umožňuje dětem plynule přecházet z věkové nižší družiny do věkové vyšší, aniž by musely opustit oddíl.

Je zřejmé, že práce s takovýmto oddílem je náročnější. Těžiště celoroční činnosti zde zůstává v družinách se zdůrazněnou úlohou rádkyň, které pro tuto svou roli musejí být náležitě připravené. Např. v přípravě programu na tábor musíme respektovat jednotlivé věkové skupiny, ale zároveň je nutné nalézt společnou řeč pro všechny děti, aby věděly, že patří do jednoho oddílu a necítily se roztrženy pouze do jednotlivých družin. Oddíl s různými věkovými kategoriemi s sebou přináší velké klady. Starší skautky představují pro mladší vzor. V jednání s mladšími si zase starší mohou ověřit své schopnosti vychovávat v budoucnu děti. Vždyť výchova dětí ve skautském oddíle je pouze přípravou na jejich život v rodině.

Příkladem z praxe by mohl být odjezd z tábora, kdy tři zkušenější pomáhají svým mladším sestřičkám balit věci, likvidovat slavníky a stavby. Další příklad představuje lyžování na sjezdovce, kdy má každou světlušku na starosti jedna starší skautka, všechny jsou pak pochoptitelné pod dohledem vůdkyně. Starší skautky, se trochu mezi sebou předhánějí, kdo se o svou svěřenkyň stará lépe. To se osvědčuje zejména při práci se zdravotně postiženými.

Myslím si, že praktické ověřování různých, třeba i nejvšednějších činností, je pro dospívající dívky – budoucí matky – důležitější, než na př. rutinní šifrování nebo uzlování a dává jejich dalšímu vývoji v oddíle smysluplnou perspektivu.

Už pouhým pobytem v takovém oddíle se utváří další – pro rodinný život naprosto nezbytná vlastnost – schopnost soužití a respektování odlišných osobností. V této oblasti mám zajímavý poznatek, že vlastní sourozenci se často snáší mnohem hůře než děti z různých rodin. Nechtějí spolu soutěžit v jednom družstvu a už vůbec spolu nechtějí sdílet jeden stan. To je pro mne osobně překvapivá zkušenost, protože já jsem byla pravým opakem, když mé starší sestry náš oddíl zakládaly. Nehodlám se však se sourozeneckými spory vyrovnat mávnutím ruky, ale pokouším se jejich rozbroje obušovat. Nejprve se musí uzdravit vztahy mezi nejbližšími, aby mohly vzklíčit i mezi vzdálenější. Jinak bychom dávali „nové vno do starých měchů“.

Tímto se dostávám k dalšímu tématu – ke spolupráci rodin s oddílem. Co vlastně rodiče od oddílu očekávají? Dovolila bych si odhadnout, že 80% rodičů bere oddíl jako místo, kam se děti občas odloží, aby si potěšily s nimi zase na chvíli užil někdo jiný. Nebo mají o našich schůzkách představu uzlování, šifrování a signalizování. To je však všechno; nic hlubšího se neočekává, a to ani od oddílu s křesťanským zaměřením.

Spíše z neporozumění než ze zlé vůle bývá nepravdělná docházka dětí do oddílu, účast pouze na nenáročných akcích, ale i neochota ze strany rodičů přiložit ruku k dílu. Toto palčivé zjištění však poněkud tlumi či omlouvá to, že většina rodin tohoto typu je určitým způsobem problémová. Buď v rodině schází maminka – a tatínek či babička na všechno nestačí. Nebo se úplná rodina utápí ve finančním blahobytu tak, že je už nic nepřekvapí, ale děti se s tatínkem vidí pouze uprostřed noci, kdy jim nejvyšší přijde dát pusu na čelo. A tak bych mohla pokračovat ...

Je tu však ještě povzbudivých 20% rodin, od kterých se máme stále co učit. Nejen, že tatínkové neklamali při stavbě našeho (čistě dívčího) tábora, ale především z atmosféry, kterou jejich děti přinášejí do oddílu, jednoznačně sálá láska a péče, s jakou se jim doma věnují. Krásným příkladem rodinné harmonie byla na př. vánoční besídka, na které měly vystupovat se svým programem jednotlivé rodiny. Člověk žasl, s jakou lehkostí a nenuceností rodiče pomáhali svým dětem, když třeba zapomněly text nebo něco zkazily. V takových chvílích mne napadá, zda bychom se nad sebou neměli zamyslet s pochybností, abychom těmto krásným vztahům spíše nekladly překážky, když se z horko těžko našetřeného času rodiny ještě snažíme ukrájet pro výpravy a tábory. V tu chvíli se mi zdá, jako by všechno, o čem v potu tváře snažíme, bylo zbytečné. Ale ono není, protože v tutéž chvíli spatříme oči dětí, které od svých rodičů neslychávají slůvka „mám tě tolik rád“. Pak se znovu a znovu pouštíme do práce, abychom se všemi problémy a bezproblémovými dětmi utvářeli nové společenství. Po letech práce víme, že naše spojení je pevné, protože všechny jsme spolu svázány sesterstvím, kde obohacuje jeden druhého – první přináší srdce na dlaně a druhý se ho učí přijmout, aby ho uměl darovat dál.

Kateřina Pisková

I maličkosti jsou důležité

Toulal jsem se tábory a přiučoval se. Všude se najde něco zajímavého. Třebatakové psaní do „nočníčku“. Prosím, ve vsí slušnosti je to, neboť jsou to zápisy z prožitků hlídek včítat a světlušek, které jsou někdy velmi trefné a zajímavé. V zásadě každá hlídka před ukončením svého hlídání napíše, co zažila, co ji vystrašilo, co slyšela ve tmě a co dělala, a „nočníček“ předá další hlídce. Jiná zajímavost je **soutěž o „zlatého slavíka“**. Žádný galakonzert, jen po skončení ranní parády u stožáru zpívají posádky každé jednu národní, zdůrazňují národní písničku. A to se opakuje večer, ale vždy s novou písničkou a ani příští den se nesmí opakovat. To nutí posádky, aby se učily národní písničky, aby neutrpěly hanbu že „to neumí“. Pravda, někdy je zábava, když komedienka mutuje, chvíli mručí jak hladový medvěd, aby vypískal jak splašená sma, ale hlavní věc je, že diriguje, a posádka zpívá pěkně.

Vyhlašuje pořadí umístění zpívajících posádek i písničky, od níž stačí odpovídat třeba jen první sloku.

Jinde měli **kostlivce** z kminků, kolena a pánev měl z kuláčů, hlava byla kravíleba s rohy, klouby všechny pohyblivé, ruce zakončené dřevěnými dlaněmi. Provinilec, který „zlobil“, má tři možnosti. Když zlobí málo, potřepe před celým oddílem rukou kostlivci. Když zlobí víc, tak si musí dát ruku kostlivce kolem krku. A když zlobí moc, tak je nucen dát si ruku kostlivce kolem krku a sám obejmě druhou rukou kostlivce pod lebkou, je vyfotografován a fotografie uložena do táborové kroniky.

Jinde mají „**stolečku, prostři** se tomu kecalovi“. Za „vybranou“ mluvou pohárek s nápojem: slaná voda, octo-slaná voda, octo-pepílo-slaná voda, pak se přidá do směsi hořčice...

Také **ruleta** má své místo. Kulička zapadne do dílků, krupier ohlásí číslo a z „věšáčku hřištníků“ se sejme dřevěné kolečko s číslem a předá majiteli i s úkolem, co má udělat, třeba zasypat latrínu, umýt stůl v jídelně a jiné nepopulární práce.

Někde mají papírky se jmény hřištníků a provinilců proti táborovému řádu.

Dobrá, „**legenda**“ tábora řídí často celý táborový program.

Naslouchal jsem líčení hrdinů románu Cesta na severozápad, jak se prodírali bažinami. Pak se uskutečnil pochod bažinami. Vepulo se pramici z vodní nádrže do úzkého toku říčky a posádka ji tlačila bahnem co nejvýše proti proudu. Misty sahalo bahno po pupek, jinde nad kolena, běda když se loď nechytla správné proudnice a zapíchla se do bažiny. To byla dřina ji vyprostit – a pochod bažinou, jak je líčen v knize, je dokonalejší.

Plnit tři orlí péra vyžaduje i celý den mlčet.

S rovery jsme provedli „**kamenné mlčení**“. Celá parta si uvázala na levou nohu lano, které bylo omotáno kolem parádního polena. Bylo nutno stejně vykročit levou nohou, stejně zatáhnout lanem polen, stejně chodit, nemluvit, ale jen si ukazovat rukama, zejména ten první. A šlo to.

Co vy jste se naučili nového na táboře?

Mírek – Grizzly

Od VESMÍRU k hlubinám lidské duše

Největší šanci, jak odvrátit ničení vlastního domova, je dát impuls k chápání širších souvislostí, nevidět problém jen v nebezpečí, že nebudeme mít co pít, co dýchat, odpoutat se od roviny každodenních potřeb a položit si hlubší, obecnější otázky. Ke smysluplnému jednání je třeba snažit se světu porozumět v jeho celistvosti, odvozovat své chování ze skutečností nadpozemských, kdy představy astronomické přecházejí v náboženské.

V letošním roce navážeme na loňský cyklus, kdy jsme se pokusili prožít rok citlivějším vnímáním všech změn v přírodě, snažili se o vřelější prožitky.

Téma tohoto roku „Od Vesmíru k hlubinám lidského nitra“ nás povede od otázek vzniku a smyslu světa, od pohledu na svět jako jeden vesmírný celek, k základním lidským hodnotám. Než si promítneme myšlenky o životním prostředí do vlastní činnosti a chování, podíváme se do daleké historie. Rodokmen člověka sahá až do vesmírných dálek. Chápat lidský svět není dnes možné bez snahy o pochopení vřazení do vesmírného prostoru. Čím více bude těch, kteří se zamýšlejí hlouběji, tím větší váhu budou mít jejich myšlenky a jejich jednání nebude jen bezprostřední reakcí, která nanejvýš může řešit jen dílčí problémy.

Každé z deseti letošních témat by mělo vybidnout k tvořivému rozjímání. Najdeme si v měsíci chvíli zklidnění, kdy společně či každý sám své myšlenky skutečně soustředíme na určité téma. Chceme postupně pohlédnout na svět jako na jeden vesmírný celek. Na naši

krásnou, ale těsnou modrou planetu, na biosféru s neuvěřitelným bohatstvím druhů a jejich vzájemných vztahů, na krajinu utvářenou člověkem, do lidských sídel a domovů, na naše potřeby a zvyky, na naše schopnosti a vzájemné vztahy, a nakonec až do naší lidské duše.

K prvnímu tématu – Život ve Vesmíru, postavení člověka ve Vesmíru, vybíráme dva příspěvky: krátký výťah z přednášky Jana Sokola o myšlenkách Pierre Teilharda de Chardina, a pohled Františka Urbana, autora, který nás bude postupně provázet celým cyklem.

Janka Pfeifferová

Abychom nezapomněli na rovinu konkrétní aktivity, vyplývá z toho vzdělávání se ve fyzice a astronomii, studium starých bájí a mýtů o vzniku světa (a jejich případné dramatizace). Za jasné noci si ověřme znalost souhvězdí a orientaci podle hvězd. Z čteny doporučujeme pro přemýšlivější samozřejmě Teilharda de Chardina, ale krásné jsou i myšlenky Exupéryho – jeho pohled letce na Zemi lidí.

**Studium přírody ti ukáže, jaký Bůh stvořil nádherný a podivuhodný svět, aby ses jím mohl těšit... Usiluj, abys tento svět opustil o něco lepší, než jaký jsi ho našel.
(z posledního poselství B.P. skautům celého světa)**

MÍSTO ČLOVĚKA V PŘÍRODĚ 1 Člověk a vesmír

V nekonečných prostorách vesmíru se v ohromných vzdálenostech od sebe pohybují kosmická tělesa. Jsou malá i velká, rozžhavená jadernými reakcemi i ledově chladná, otáčející se rychle či pomalu, shlukující se do soustav či systémů, a provádějí mnoho roztočivostí, které jsou vděčným předmětem studia astronomů a fyziků nejrůznějšího zaměření. Na jednom z těchto těles – pro nás obrovském, ve vesmírných souvislostech však nepatřném – žijeme my. Říkáme tomu tělesu Země, a pokud víme, pokud máme důkazy, je to jediné kosmické těleso, na němž existuje ona zvláštní forma bytí, zvaná život.

Ano, život je ve vesmíru velice vzácný, možná ojedinělý. Nedejme se mýlit fantazií spisovatelů science-fiction. Jejich příběhy se občas dobře čtou, některé jsou vysoce uměleckými díly, ale nevypovídají o skutečnostech vesmírných – hovoří o zkušenostech lidských, pozemských, které transformují do kabátů exotických příběhů z neznámého prostoru. Kam také umístit vysněné krajiny a neskutečné příběhy, jestliže se hranice neznáma posunula mimo naši Zemi? Ve skutečnosti neexistuje sebelepší vědecký důkaz o existenci života v dosahu našich teleskopů – a to není dosah zanedbatelný.

Není divu. Ve fyzikálních procesech probíhajících ve vesmíru převládá všeobecný rozpad, narůstá neuspokojenost, entropie. Život je však procesem právě opačným. V jeho vývoji docházelo a dochází ke vzniku složitých sloučenin, k vývoji velmi komplikovaných těl rostlin a živočichů, k pochodům, které nako-

nec vedly k nejsložitějšímu systému, který jsme ve vesmíru objevili – k člověku. Život také dokáže rozbíjet složité sloučeniny, zjednodušovat a rozkládat – ale jen proto, aby získal energii pro svou existenci a stavební kameny pro tvorbu svých vlastních struktur.

Proč už se ve vesmíru život tak vzácný? Proč už se dávno – když už vznikl – nerozšířil s urputností sobě vlastní na další kosmická tělesa? Není těžké na tyto otázky odpovědět. Živé organismy jsou ve skutečnosti velmi křehké, zranitelné. Mohou žít jen za určité teploty, která může kolísat jen v rozpětí několika desítek stupňů Celsia. Avšak ve vesmíru jsou běžné teploty jak velmi nízké – blízké absolutní nule, tak velmi vysoké, při nichž i těžké kovy existují v plynném stavu. Hledejte ve vesmíru prostor, ve kterém trvale existuje teplota, při které je voda tekutá: našli jste místo s jednou důležitou podmínkou pro život.

Ale nikoliv jedinou! Sama přítomnost vody je pro život nezbytná. A navíc: všechny formy života, které známe, jsou smrtelné zasahovány kosmickým zářením, které je ve vesmíru prakticky všudypřítomné. Může tedy život existovat jen tam, kde je chráněn nějakou hmotou, která záření pohlcuje, filtruje. Např. ozónovou vrstvou v atmosféře...

Mám pokračovat? Ne, tenhle článek nemá být vědeckým výčtem podmínek, za jakých může existovat a existuje život. Měl by jen poukázat na ten úžasný zážitek, kterým život je. A také na jeho zranitelnost, křehkost, nesamozřejmost jeho existence.

Lidé za krátkou dobu svého bytí dokázali neuvěřitelné věci. Zvláště v posledních desetiletích dosáhli ve vědě a technice výsledků, které je často naplňují pýchou. Pýchou moci, pýchou vědění. Pres všechny své neuvěřitelné vědecké úspěchy je však člověk pouze křehkým,

lehce zranitelným živým tvorem, bytostně svázaným s ostatními druhy ve svém biologickém prostředí: s rostlinami, živočichy, mikroorganismy a houbami. Nemůže bez nich žít, a potřebuje ke svému přežití stejné základní podmínky jako oni: vodu, vzduch, ochranu před zářením, správnou teplotu, přísun energie. Domníváme se, že je tady však ještě něco navíc: člověk bez svých druhů ani žít nechce. Alespoň ve většině případů. Já se k té většině počítám.

František Urban

Teilhard dnešními očima

(zkrácený a upravený výťah z přednášky Jana Sokola přednesené na srazu roverů v Praze na Albertově, 4. 12. 1993)

... Má-li něco mít smysl, musíme to nejprve vidět jako jakýsi celek, jako něco co patří dohromady. Věci, které nepatří dohromady nemohou mít smysl. Hromada písku může mít smysl jenom v očích zedníků, kteří z něj něco stavějí. Zrovna tak nemůže mít smysl houf lidí, který se náhodně sejdě. Ale tam, kde se lidé domluví, a začnou něco dělat spolu, tam už vzniká nějaký celek, a ten také eventuálně může mít smysl.

A tady právě se mi zdá, že Teilhardova myšlenka je obzvlášť živá a obzvlášť hluboká. On vidí svět a přírodu – jako živou přírodu – jako něco, co je si blízké, co má společné kořeny, co v sobě nese něco společného.

Teilhard říká, že chceme-li přírodu rozumět, tak je nejlépe začít u sebe, protože toho o sobě nejvíce víme a máme nejlepší možnost si ověřit, co sami jsme, co dovedeme, o co nám jde. A jestliže má člověk určité vlastnosti, určité schopnosti, a má také určitá přání, o něco mu

jde, říká Teilhard, že je těžké si představit, že by tyhle věci najednou jen tak spadly. Ony musí mít nějaký předpoklad, musí být nějak připraveny už v tom, co je tu před člověkem. Že tedy příroda je spojena nejenom tím, že nějak vznikla, ale že ty nejdůležitější schopnosti, nejdůležitější možnosti organismů, jsou také v celé přírodě společné. Teilhard je přesvědčen, že evoluci můžeme charakterizovat v celku jako vznik stále složitějšího. Někdy tomu říká zkomplexňování, zesložňování, které postupuje od elementárních nebo subelementárních částic. Evoluce neznamená jenom to, že se všechno mění. To by bylo málo. V přírodě vidíme zvláštní rys, že věci se nemění úplně spojitě. Když si vezmete jakékoli dva rostlinné nebo živočišné druhy, které jsou si blízko, jsou si velice podobné, ale mezi nimi není nic – žádný přechod. To je taková záhadná věc, která dlouho bránila přijetí vývojových představ.

...

Není to jenom jakýsi plynulý přechod, tady se něco velice změnilo, a tomu Teilhard říká práh. To není myšlenka, kterou vymyslel. Ta byla v evoluční teorii už u Lamarcka. Ale je to strašně důležitá věc. Na první pohled vývoj probíhá spojitě, ale v důležitých věcech se dějí jakési převraty. Takových práhů rozeznává Teilhard v celé evoluci několik.

Zkrátka, příroda je vždycky nespojitá, nikdy to není libovolná směs všeho možného, ale vždycky se v ní vyskytují určité charakteristické prvky, které se od sebe navzájem liší. Dnešní fyzikální teorie rozeznává zhruba dvacet subelementárních částic, z jejichž kombinací vznikají elementární částice, kterých je zase omezený počet. Z těch se tvoří atomy, kterých je v přírodě asi devadesát. Jejich kombinacemi vznikají molekuly, kterých je strašně moc. Nicméně také mají tu povahu, že mezi nimi není cokoliv. Není to spojitě spektrum. Tak se látka, vesmírná hmota, stává čím dál složitější tím, že se nějaké prvky dávají dohromady.

Teilhard si všiml, že k tomu, aby se nějaké prvky mohly dávat dohromady, nesmějí splynout, nemohou se jakoby ztratit jeden ve druhém, nemohou se vyprašit, ale naopak si každý z nich musí zachovat svoji identitu. Čím více si ji zachová, tím lépe bude schopen s těmi druhými vytvářet jeden celek. Tohle je myšlenka velice hluboká a naprosto zásadní, protože každé lidské spojení, nebo lidské sdružování, které tohle nerespektuje, je velmi nebezpečné a vede k hrozným věcem.

Teilhard upozorňuje na to, že ve skutečnosti procházíme další pravovou změnou, kde vývoj už nespočívá v tom, že se zdokonaluje, obohacuje člověk, ale že se lidé dávají dohromady. Evoluce už zkrátka nemůže dál přes jednotlivého člověka, a má-li se svět jako celek dostát dál, je to možné jenom tím, že se lidé dávají dohromady, že vytvářejí nějaké složitější celky.

Ještě bych řekl pár slov o tom, jak se změnil pohled vědy na Teilhardovy myšlenky za těch čtyřicet roků od jeho smrti. Celá řada jeho názorů v době, kdy je říkal, buď ještě zněla jako fantazie nebo je nikdo nebral příliš vážně. Už jsem se

zmínil o teorii velkého třesku, totiž o tom, že svět má nějaké dějiny, má nějakou minulost, má nějaký tvar. Že odněkud někam vede. Teorii velkého třesku vyslovili nějakí blázniví američtí astrofyzici někdy ve čtyřicátých letech, a celá vědecká obec se jim vysmála. Trvalo velmi dlouho, než se složitými experimenty prokázalo, že – aspoň z dnešního hlediska viděno, musíme něco takového předpokládat, protože ve vesmíru, tak jak je, je po tom zachována určitá stopa. Je to fyzikálně dost složitá věc, ale – smíme-li to takhle triviálně říct, můžeme dnes citlivými přístroji zachytit šum vesmírného pozadí, jakousi ozvěnu velkého třesku. Tohle je věc, z níž by Teilhard jistě měl velkou radost.

Grafika Ladislav Rusek–Šaman

SLOVO O AUTORECH

František Urban – vystudoval lesnickou fakultu v Praze, pracoval a dále se vzdělával v lesnictví a později ve středisku SPPOP (státní památkové péče a ochrany přírody) v Českých Budějovicích. Od založení se velmi aktivně podílel na práci a vydávání zpravodaje ČSOP v jižních Čechách, od prosince 1989 pak na vytváření Ministerstva životního prostředí, kde dosud pracuje. V současné době je rovněž členem Rady IUCN (Mezinárodního svazu ochránců přírody) pro východní Evropu a místopředsedou řídícího výboru Mezinárodní úmluvy na ochranu biologické diversity.

Jan Sokol – vystudoval dálkově matematiku na UK v Praze a pracoval jako programátor. Byl signatářem Charty 77, překládal a publikoval v samizdatech. V letech 1990-92 byl poslancem a místopředsedou Sněmovny národů ve FS. Přednáší filosofii a religionistiku na Pedagogické a Filosofické fakultě UK, je redaktorem Přítomnosti, která nyní vychází jako součást Literárních novin. Kromě řady článků a úvah, knihy „Člověk a svět očima Bible“ (Ježek 1993) hojně překládal. Vedle díla Teilhard de Chardina (Vesmír a lidstvo, Místo člověka v přírodě, Chut' žít) či například Eckharta, Lévinase a mnoha dalších autorů se podílel také na ekumenickém překladu Bible.

Ekologické drobnosti

Je možné, že zlo je nutné a že nakonec zvítězí, ale jednou tak, aby nezvítěžilo skrze tebe a s tvou pomocí.

A. Solženicyn

Občas máme sklon odsouvat drobnosti na vedlejší kolej. Mnohokrát tvrdíme, že koupí limonády ve sklenici místo v PET lahvi nic nezmůžeme, neboť stovky ostatních kolem nás se nad podobnými „nesmysly“ ani nezamýšlí. To by nás však nemělo odradit, budeme-li inspirováni původním citátem. Jisté je, že hrozivou situaci životního prostředí nespasí odlupování alobalových víček od jogurtů a jejich následné třídění, ale krom dobrého pocitu tyto ekologické drobnosti spoluvytvářejí zvláštní klima.

Vystačit s málem, skromně jíst, tábořit, mít jednoduchou, ale pěknou klubovnu, nevyhazovat stan, který ještě drží apod. Přidáme-li k těmto věcem ekologické drobnosti, které přinesla tato doba, vzniká nám zvláštní atmosféra nekonsumního stylu. Věříme-li, že konzum je jednou z hlavních příčin současné ekologické krize, pak budí nás cti, že bojujeme proti této novodobé formě zla.

V tomto seřádu se vám budu snažit přinášet náměty na ekologické drobnosti, které snad mohou zpestřit činnost oddílu a pomoci výchově.

Neděle odpoledne. Vracíme se přes Hlavní nádraží domů a nakupujeme listky. Každý zvlášť. Dostáváme kartičku o rozměrech 5 na 10 cm, kterou povětšinou za pětacítyřicet minut zahodíme. Jede-li nás deset, již je to nějaký papír. Toho si všimnul Honza a řekl tu důležitou větu: „Kdybysme koupili jízdenku dohromady, ušetřila by se fůra papíru“. A nadmul se pýchou za ten nápad. Však si ji taky zasloužil, neboť Honzálešovy hromadné jízdenky budeme kupovat všude kde jen to bude možné.

Bobo

V přírodě mám pocit jako v obydlím přibýtku. Příroda má svůj řád, hvězdné nebe nade mnou stejně jako les okolo a půda pod nohama. Je něčí. Není moje: ten řád, smysluplný život tu byl dávno, než jsem vymýtil les a sroubil své obydlí. Neptají ani drobným obyvatelům lesa, lišce pod březou za hrází, rodince dikobrazů na druhé straně řeky, bobrům, kteří tu řeku přehradili. I ti k ní patří, ale nevlastní ji. Přesto je příroda něčí.

I já v ní žiji, jejím řádem. I pro mne platí cyklus práce a odpočinku, rytmus ročních období i rytmus života. Mám v ní své místo a svůj úkol. Jsem schopen údivu nad krásou senzenky a hvězd, jsem schopen poznávat řád přírody a řídit se jím, nejen jím být řízen. Jsem schopen v řádu přírody chápat i hlubší, vše propojující zákony lásky, viry a nádeje. V tom je zvláštnost lidství – v té schopnosti chápat smysl a nejen fakt skutečnosti.

Erazim Kohák, Dopisy přes oceán

V tomto čísle se vracíme ke srazu vodních skautů především postřehy a kritikou – organizátorů i účastníků. Ne však pro kritiku samu – vždyť to byla první akce tohoto druhu u nás po mnoha létech – nýbrž pro poučení příštím organizátorům podobných akcí...

PLUS

Celkově musím říci, že tato největší akce vodních skautů za celou historii našeho hnutí „Navigamus 94“ se povedla a splnila naše předpoklady. Stovky dětí od vílčat a žabiček až k roverům a rangers se ukázněně pohybovaly v prostoru Velkého Víru. Děkuji i činovníkům, kteří přijeli s těmito posádkami, neboť nebylo stížností a vše při programu klapalo.

Jack – Zdeněk Hájek
hlavní kapitán VS

LÍBILLO se: sraz především, invaze, holky, stožár, organizace, funkce PTP, jízda parníkem, výlet do hráze, nástupy, benátská noc, vystoupení šermířů

Čajochův roverský kmen, Liberec

Skvělá byla sestra Jaška, která šila všechny plachty pro pramice regaty Oskar a přímo na srazu do noci přešivala státní vlajku, za což se jí omlouvám já, protože jsem si nekontroloval včas, že neodpovídá správným rozměrům.

Především obdivuji br. Grizzlyho, který se ve svém věku nebál ujmout tak velkého úkolu, jako je vedení kuchyně a zajištění stravování 750 osob. Zhostil se ho výborně. Děkuji br. Myšákovii. za vzorné zajištění dopravy a další organizační činnosti při pátečním splutí vybraných řek a za vedení nástupů. Nebyť těchto dvou, nebyl by Navigamus 94, čímž nemíním snižovat činnost všech dalších činovníků, kteří všichni odvedli zodpovědně svou práci.

Výjezdová zasedání náčelnictv a ústřední rady přispěla k úspěšnému průběhu.

3x Jack

Za nejlepší považují to, že se akce vůbec uskutečnila, a že je dobrá účast vodních skautů.

Myšák

Skvělé bylo, že si každý, kdo chtěl, mohl zkusit jízdu na oplachtěné pramci. Regata (nestandardní třídy „Oskar P 520“, pozn. red.) splnila svůj účel, jízda se zúčastnilo na stovacet dětí.

Oskar

S drobnými problémy jsme zvládali neřešitelné situace. Výborně se zhostila svých úkolů armáda (doprava, kuchyně).

Myšák II

MÍNUS

Přesto, že mnozí udělali pro akci víc, než se od nich čekalo, byly činnosti některých, kteří byli zodpovědní za určité rezorty, nedostatečné. Řekl bych až nezodpovědné. Musím to zde říci veřejně, abychom se příště vyvarovali obdobných chyb.

Zdeněk Hájek – Jack
hlavní kapitán VS

NELÍBILLO se: některé jídlo, závod, rána vařečkou, blokování našich lodí PTP.

Čajochův roverský kmen, Liberec

Jednotliví zdravotníci neznali předem, kolik kolegů, ev. SZP se akce účastní. Proto byly jisté rozpaky, bude-li dostatek léků

a ostatního zdrav. materiálu. Pro příští ročník by měl být předem stanoven vedoucí lékař, který bude mít kontakt na ostatní a bude přípravu zdrav. zabezpečení koordinovat. (Není nutná jeho účast na schůzích přípravného štábu).

Původní umístění tábora Juno bylo nešťastně zvoleno pro žabičky a vílčata nejdále od marodky, nejdále od soc. zázemí, což při stavu přístupové cesty, zejména v noci, nejmenší účastníky akce prakticky odřízlo od záchodů, se všemi negativními důsledky.

Ošetřovna by měla být do jisté míry stranou ostatního tábora, ne obklopena stany jako v táboře Gold. Nemocní v noci zakopávají o šňůry kolem stojících stanů, čímž ruší lidi v nich ubytované, naopak provoz tábora ruší případné pacienty. Při příštím ročníku by bylo vhodné velitele tábora, na jehož území marodka bude, na tento fakt výslovně upozornit.

Bude-li při příštím ročníku opět plavba, nutno upozornit zdravotní službu o něco dříve, zda bude doprovázet účastníky a seznámit lékaře s velitelem plavby a naopak, aby si mohli domluvit komunikaci. Na Otavě se mi nepodařilo získat informaci, kolik bude účastníků ve skupině, nepodařilo se domluvit koordinaci, takže někteří netuší, že ve skupině je služebné lékař.

4x MUDR. Brabec – Jezevec

Absolutně mne zklamal bratr Kajman, velitel PTP, jehož činnost měla být především pomocí pro celou akci. Místo toho nebyl k sehnání a PTP organizoval vždy někdo, komu to vlastně nepatřilo, ale na pomoc PTP čekal. Přesto tato činnost fungovala díky několika jiným bratrům.

Dalším mým zklamáním bylo to, že nevyšla žádná mimořádná KP nebo jiný občasník Navigamus. Zbytečně byl dovezen Xerox, počítače a tiskárna. Chápu, že nebylo možno připravovat noviny a při tom mít na starosti své posádky. Příště je nutno zajistit vydávání náhradním redaktorem.

2x Jack

Na kapitánském srazu v Liberci se předběžně hlásilo na Ranův memoriál 59 posádek, nedalo se však zjistit, v které kategorii bude kdo startovat. Nekázni některých vedoucích posádek na Navigamu se posádky přihlašovaly i během závodu. Tolerovali jsme to a přihlášky přijali i dodatečně. V okamžiku startu bylo přihlášeno 38 lodí, dalších 7 lodí se přihlásilo během závodu. Byly to především ty posádky, které neměly vlastní loď a musely si je půjčit.

Josef Rokoský – Agir

Za jednu z nejdůležitějších věcí na Navigamu považuji krmení veškerého hladového námořnictva v jediné společné polní jídelně. Osazenstvo kuchyně sice přípravu téměř osmiset jídel zvládalo, fronty však byly neúnosně dlouhé a výdej jídla zdržoval průběh programu.

V sobotu se „přijela podívat“ i náčelnictva a ÚR. Tato výjezdni jednání se mi ale jako příliš šťastné řešení nejeví, neboť pro samé schůzování nejvyšší hlavy našeho hnutí mezi lid obecný, natož mezi děti, bohužel příliš nepříliš.

2x Káča

Bylo nás tu dvacet z radioklubu z Nejdku a z Karlových Varů. Nebylo předem jasno, jaké požadavky na nás spojaře budou; některé byly ztřeštěné. Mohli nás využít víc, kdyby věděli, co všechno jsme schopni zvládnout.

Herbert

Nejnejpříjemnějším okamžikem bylo zjištění, že z padesáti „pětápáků“ mám na veškeré práce k dispozici jen čtrnáct.

Vezir

Foto František Bobek, kresba Joges. Pokračování příště.

BYLO JIŽ DOST ROZBROJŮ MEZI NÁMI...

Motto:

Aby už konečně všichni lidé na celém světě dostali rozum, hlavně ti, co si myslí, že ho mají.

Ferdinand Havlík

Kdo byl na táborech nebo některé z letošních akcí Navigamus či Intercamp a viděl to hemžení od včítat a světlůšek či žabiček až po zdatné činovníky a šedivé oldskauty, musel si chtít nechtě uvědomit, že naše hnutí znovu žije naplno. Musí však být především hnutím mládeže a dětí.

My starší musíme dnešní mládež pochopit a přizpůsobit se jejímu myšlení a nestrhávat ji do naší vzpomínkové minulosti. To jsem si uvědomil při pohledu na to mládí na táborech i na oněch velkých skautských setkáních. Mladý patří budoucnost a to si musíme uvědomit i v našem hnutí. Na nás starších však je, abychom dokázali těmto mladým generacím, že skauting je něco, čemu lze zasvětit celý život. Abychom je dobře vedli. Nesmíme je zavést na slepou kolej. Někdy mám pocit, že jednání některých starších tam směřuje. Především ti, kteří nejsou zapojeni do práce přímo s mládeží, napadají neustále naše hnutí, třeba někdy i v dobré snaze.

Jedni se snaží vyburcovat opět a opět tzv. očistu našeho skautingu. To jsou ti první, kteří mi již delší čas vadí. Stále totiž sami sobě vnucují pocit, že mnoho bratří a sester, kteří opravdu aktivně pracují s mládeží, by mělo odejít ze scény, protože mají tzv. „poskvěněný štít“. Práci pro hnutí, t.j. práci s mládeží a pro mládež, si ale svůj štít dávno vyčistili a jsou mi milejší a pro hnutí potřebnější než ti, kteří je jen kritizují a nic konkrétního nedělají. Snad zapomněli, že skauting musí být především tolerantní.

Sem patří často i někteří skauti, kteří dnes nežijí v České republice, ale přesto stále vrážejí do našeho hnutí svou pomlouvačnou činnost klin. Samozřejmě, že to je jen několik jedinců – většina s námi spolupracuje a pomáhá nám. Je to snad závist nebo neuspokojení, že nejsou nebo nemohou být vůdčími pracovníky našeho skautingu? Neuvědomují si však, že si svým postojem a jednáním sami zavírají a nás dveře. Nechci chránit nikoho, kdo se na skauting v minulosti negativně podepsal a hnutí ublížil (např. v padesátých letech). Takové osoby nelze již zařadit mezi naše členy, přesto, že se dnes znovu snaží dostávat do různých kruhů a společenstev, které pod rouskou „boje proti totalitě“ vyvíjejí svou negativní činnost. Bohužel spojují někteří naši starší oldskauti či činovníci tuto jejich činnost, jako kdyby zaspali. Na druhou stranu si musíme uvědomit, že není možné, abychom každého, kdo někdy šlápl vedle, ale v podstatě nikomu neublížil, navíc dnes plně pracuje pro dobro skautingu nebo přímo vede naši mládež, vylučovali z této práce. Ať si každý nejdříve zamete před vlastním prahem.

Dalším typem starších skautů, s nimiž nemohu souhlasit, jsou ti, kteří nás napadají, že dnes to již není náš „svojsíkovský“ skauting. Jsou to většinou ti, kteří se nedostali do funkce, nebyli zvoleni a cítí se být ublíženi. Vytvářejí proto své stínové kabiny a svými dopisy, petičemi a provoláními nás zdržují v práci. Ty, kteří prosazují vrácení našeho hnutí ke skautingu, který oni prožili před 50 – 60 lety, nemohu pochopit a odmítám.

Snad to činí z důvodů, že nejsou dnes již přímo mezi mládeží a zůstali na své skautské stezce stát. Nekonečné debaty o stanovách, statutu LŠ nám opravdu berou čas pro další úkoly. Od nás se totiž čeká práce pro hnutí a nejen vzpomínání a kritika. Dnes je nutno celý systém přepracovat pro mladou generaci. Svět se nezměnil před těmi 50 lety, vývoj jde dál a my musíme pochopit, že mladá generace žije trochu jinak než jsme žili my v jejím věku. Bratr náčelník – zakladatel A. B. Svojsík zakládal skauting v roce 1911 a dnes, kdyby žil, by jednal určitě dle dnešní situace při zachování těch principů, které mu dal do vínku. A to se my snažíme také.

Neztotožňuji se ani s třetím typem skautů, kteří si své funkce přivlastňují tak trochu doživotně a nechťají je opustit, i když do nich již nebyli zvoleni. Vymýšlejí si způsoby, jak své někdy zastaralé názory stále a stále vnucovat do myšlení dalších členů. Když jsme již byli sněmem pověřeni vést naše hnutí „na pouť za úspěchem“, měli by ti, kteří zvoleni nebyli, buď odejít „z činné služby“ nebo opravdu pomáhat zvoleným činovníkům, pokud budou o to požádáni, a nesnažit se vnucovat jim své někdy i nepoužitelné názory za každou cenu. Oni totiž už nemají tu odpovědnost za další úspěšný vývoj hnutí. Stále si to však myslí a jsou velmi často skutečnou brzdou.

Jako řádně zvolený náčelník ChK na V. sněmu jsem zodpovědný za výchovu a její systém v našem hnutí, a to od včítat až po rovery. Rád bych předal svou funkci dalšímu s tím vědomím, že jsem se snažil vymýtit tyto netolerance a že jsem pro výchovu s dnešním chlapeckým náčelnictvem něco ve spolupráci s divčím náčelnictvem udělal. Zmodernizovat celý náš výchovný systém a zachovat přitom principy našeho Svojsíkova skautingu není pro nás jednoduchá věc. Výsledky se však již dostávají, a mohly by být i dříve, nebýt těch i oněch.

Všichni ať si vyberou, zda nepatří do některé ze skupin, které jsem zde uvedl. Tyto skupiny se často překrývají, a pokud se mezi nimi nenajdou, tak je to dobře.

Jsem a musíme být hnutím výběrovým, musíme zachovávat naše zákony a slib. Jsme hnutím demokratickým a proto i tolerantním, ale jen do té míry, aby se vše nezměnilo vlivem oněch skupin starších skautů v anarchii. To by se mohlo stát, kdybychom jejich vlivům podlehli. A tak se konečně přestaňme navzájem napadat a s maximální dávkou tolerance a pochopení především pro dnešní mládež pojďme společně něco smysluplného dělat. Pro skauting, pro naše hnutí.

Pro naši společnost.

Ing. Zdeněk Hájek – Jack

Tradice setkání na Skurečeně vznikla před mnoha lety na popud br. Vacka. Scházeli se zde vůdcové za hluboké tuality, jako moravský protipól skupiny Archskaut kolem br. Horkého. Scházeli se každoročně i nyní, aby rokovali o tom, co nás všechny páli...

Záznam ze setkání na Skurečeně 25. – 26. 6. 1994

Z diskuse byl pořízen záznam, který obsahuje tyto nejzávažnější části:

A. Problémy světového skautingu B. Vnitřní problémy Junáka

1. Výchova mladých činovníků

a) Výchovný systém nebere v úvahu fyzický a psychický posun ve vývoji mladých lidí za uplynulá desetiletí. Direktivní podmínka 18 let pro vůdcovské zkoušky a lesní školy u ChK znamená, že hnutí ztrácí řadu schopných lidí, kteří by mohli být při další výchovné činnosti velmi užiteční.

b) Hranice zákonné zodpovědnosti 18 let pro vedoucí oddílů a vedoucího tábora se musí respektovat, činovník však může být při dosažení této věkové hranice již připraven.

c) Navrhujeme umožnit skládání VZ a účast na LŠ od 17-i let.

d) Navrhujeme umožnit účast na LŠ s čekatelskou zkouškou a skládání VZ po LŠ. Pro výchovu činovníka je LŠ zásadní, zatím co VZ jen ověřuje znalosti.

e) Přístup dnešního odboru LŠ ChK komplikuje využití LŠ. V době, kdy nutně potřebujeme mladé činovníky, nemají LŠ dostatek zájemců.

f) Věnovat přípravě LŠ a její náplně prořadou pozornost. Jen nejlepší instruktoři, individuální možnosti náplně.

g) Velkým přínosem je pořádání lesních kursů. Pokračovat v nich a věnovat jim velkou pozornost.

h) Úroveň VZ je všeobecně nízká. Zvážit úpravu skládání VZ do přitažlivější formy.

i) Všestranně podporovat nástup mladých činovníků do vyšších funkcí. U mladších činovníků se předpokládá, že budou mladším pomáhat i bez funkce.

2. Příčiny a průvodní jevy krize v Junáku

a) Situace v Junáku koresponduje s úpadkem celé společnosti po čtyřicetileté devastaci morálních hodnot.

b) Přístup Junáka k této situaci musí být takový, aby jeho identita byla zachována a plnil svoji úlohu při výchově mladých lidí.

c) Některé oddíly nežijí skautským životem. Mezi příčinami tohoto stavu figurují především:

- neochota podřídit se pravidlům skautské výchovy v Junáku,
- lpění na odlišnostech, které si zpravidla přinesl oddíl při vstupu do Junáka z jiné organizace,
- šíření špatného příkladu neukázných oddílů na další, které se tak vyhýbají náročnosti skautské výchovy,
- nízká úroveň skautského přesvědčení u vůdce oddílu,
- konsumní přístup k životním hodnotám.

d) Chybějící pocit příslušnosti ke skautskému hnutí se projevuje m.j. odmítáním ČR, VZ a LŠ.

e) Rozhodující článkem při zvyšování skautské úrovně je vůdce oddílu. Zaměřit se trvale na jejich další výchovu a trvale jim pomáhat.

f) Situaci v oddílech soustavně zlepšovat důsledným, ale nikoliv direktivním zvyšováním náročnosti. Neustupovat negativním jevům.

3. Podíl ústředí Junáka na současném stavu

a) Junák nemá v ústředí vůdci osobnost, která by byla pro většinu členů autoritou.

b) ÚŘJ má minimální styk se členy. Navíc neodpovídá ani na dopisy a nereaguje na trvalou kritiku tohoto stavu.

c) Velkou chybou bylo umělé vytvoření oblastí, které poškodilo vývoj v Junáku. Nová organizace může, ale nemusí být totožná s územním členěním státu.

d) Informovanost o ekonomických otázkách je špatná a opožděná. V tomto směru se neplní závěry kongresu v Olomouci.

e) Neuspokojivou práci ústředí ukazuje např.:

- hromadné objednávání nevyhovujících stanů,

- podíl na špatné organizaci ústředního kola závodu světlušek a včítat,

- nedostatečná spolupráce mezi pracovníky a složkami ústředí,

- chybějící organizační řád Junáka.

K této tématice vystoupil bratr Pavel Ženaty. Ve svém příspěvku podal zprávu o činnosti ústředních orgánů i s určitými nedostatky, které se v jejich činnosti projevují, jmenovitě rovněž o činnosti a stylu práce profesních pracovníků ústředí. Zlepšení práce vidí v rozdělení dosavadní činnosti ústředních orgánů mezi budoucí země, pokud jde o realizaci skautské výchovy, a ústředí, pokud jde o koncepční činnosti, dále ve zpracování organizačního řádu Junáka s vymezením veškerých vztahů uvnitř organizace a ve zkvalitnění činnosti profesních pracovníků, zejména ve styku se středisky a okresy.

- Účastníci vidí rovněž základ pro zlepšení situace ve vytvoření územních orgánů Junáka, v přijetí organizačního řádu a v přijetí nových stanov.

Seznam účastníků setkání:

Boris Beinbauer, Opava; Juraj Brodňan, Žilina; Stanislav Brežek, Lúžkovice; Přemysl Filip, Rožnov p. R.; Miroslav Foltýn, Kroměříž; Bořivoj Holub, Havířov; Ivan Janček, Žilina; Peter Kabella, Žilina; Jiří Krumpolz, Válašské Meziříčí; Karel Kučera, Brno; Jiří Londín, Vsetín; Jaroslav Merenda, Frenštát p. R.; Jan Němec, Brno; Dušan Odehnal, Kvaseč; Karel Pospíšil, Brno; Evžen Řezáč, Kyjov; Jenda Stohr, Břeclav; Milan Šťastný, Třebíč; Alena Tománková, Ostrava; Milan Vacek, Nový Jičín; Antonín Vémola, Holešov; Miroslav Vosátka, Bor; Josef Votoupal, Ostrava; Pavel Ženaty, Ostrava.

Ad: Československý skaut ve Švýcarsku

Nemělo by zapadnout...

Nikdy, bratři a sestry doma, nedoceníme to, co pro nás, pro naše skautské hnutí znamenal a vykonal čs. exilový

skauting. Většina lidí u nás domasi myslí, že ti, co odešli – emigrovali, byli v té cizí zemi přijati s otevřenou náručí. Mezi obdobími vícerozpuštění a obnovy Junáka uplynulo hodně let. Vyrosla nová generace. Ta nesměla vědět nic o skautingu. Vysvětlovat, jaké výhody má skauting pro jejich charakter, je velmi těžké. Vždyť byla tehdy vychovávána bez skautských ideí v nástupnických ideologických poměrech dětských organizací. Je tedy možno se divit nedostatečnému vědomí této generace o exilovém skautingu a jeho činnosti?

Exilový skauting přes veškerou zlobu nepřátel žil. Zakládal oddíly v cizí zemi, vyžadovalo to mnoho obětí, trpělivosti, nadšení a vytrvalosti. Skauti v cizí zemi je přijímali jako bratry a sestry. Chtěli na nich, aby vstoupili do jejich oddílů. Nechtěli, aby utečenci chtěli dělat ten náš „československý skauting“. Přes veškeré těžkosti se jim podařilo v té době, kdy u nás byla činnost Junáka zakázána, založit oddíly skoro ve všech částech Evropy, v USA, Kanadě, v Austrálii, ba dokonce v Šanghaji. Pořádali letní tábory, každé dva roky se scházeli na EXILORE. Měli své náčelnictvo, svou evropskou Radu, svého starostu br. Dr. Vělena Fanderlika, Skautskou edici, svoje časopisy. Činovníci se vzájemně scházeli a informovali, jak to lépe dělat, na svých sněmech „Velesezení“. Nebylo to pro ně lehké, vezměme v úvahu vzdálenosti z různých zemí, a přesto se sešli. Měli víru a naději, že skautské ideály zvítězí.

My jsme se dočkali, že můžeme svobodně skautovat. Oni se též dočkali toho památného setkání „JITŘENKA 91“ v Libeznicích u Prahy a v Praze ve dnech 18. až 20. 5. 1991.

Vzpomeňme, jak v rámci rodičů se skautingu v naší vlasti Českoslovenští exilové skauti předali skoro celý sklad skautské edice SKAUTED pražskému ústředí Junáka a ponechali si jen málo exemplářů pro své děti. Organizovali finanční a materiální sbírky pro nás. Organizovali pozvání na bezplatnou účast na kursy a semináře vůdců (např. do Švýcarska, ale i jinam). Posílali, co naše skautské srdce potřebovalo.

Naši bratři a sestry jsou v cizině, je to jejich osud tam zůstat. Jejich činnost se už značně krátila, jejich úloha již skoro skončila. Jejich děti mohou jezdit na letní tábory k nám a ke svým příbuzným. Oni se na nás dívají, jak to děláme a čtou o nás. Bratři a sestry, je velmi nutné se zbavit co nejdříve škodlivých nánosů minulosti, zůstat věmi skautským ideálům. Kousek exilové historie Československého skautu by nemělo zapadnout.

František Vágnér – Šerif

Ad: Galén

Proti publikování textu Jana Šimáně-Galéna ve Skautingu č. 10-11 se zvedla vlna odporu starších činovníků v souvislosti s Galénovou činností v Pionýru v 50. letech. Zároveň přišel Galénův dopis na obdobné téma, spíše vlastní obhajoba, a vysvětlující dopis Ruprechtův...

Je těžké odsoudit či ocenit kohokoliv bez znalosti širších souvislostí, jen na základě několika rozporuplných článků.

Zároveň je neúnosné celou rozsáhlou polemiku publikovat nebo se k případu znovu vracet ve Skautingu.

Ti starší, kteří znají Galéna osobně z dřívějších, mají zřejmě jiný obrázek, než ti mladí, kteří se s ním setkávají dnes. Snad je přece jen na nich, na stovkách klubů a těch, kteří také vyznávají „přátelství rozružených“, aby posoudili, co pro ně Galén znamená.

Káča

Střípky

- Autoritu skautingu nikdo za nás nezahradí, tu si musí získat skautští vedoucí svou upřímnou prací a dobrou pověstí.

- Je třeba, aby skautský vůdce uměl rozpoznat, že je nějaký člen oddílu v nebezpečí, a aby si získal důvěru tak, aby se na něj chlapec či dívka skutečně byli schopni obrátit v tísní (jejich problémy jsou totiž někdy z našeho pohledu úplně malicherné, ale pro ně velmi závažné – a byli by schopni řešit např. i sebevraždu). Zkratové situace svých svěřenců pomáhat vyřešit taktně a trpělivým vysvětlováním, zde může pomoci významně „skautský kolektiv“.

- Děti se na veřejnosti stydí za svůj kroj, protože veřejnost má ještě v podvědomí (i po těch 4 letech) pionýry a plete si je s nimi. Proto je třeba, aby při společných akcích na veřejnosti kroj nosili, aby opět vešly normálně do podvědomí lidí, aby byli chápáni jako něco samozřejmého. Aby si prostě lidé na ně zvykli.

- Po 4 letech by už se mělo konečně vědět, kdo ve skautingu dělá, až se z něj kouří, ale pořád mu někdo předhazuje, že kdysi něco řekl či udělal... Dneska už je snad jasno, a je už třeba přestat rýt se v minulosti. Ten, kdo tady je a dělá, ten „to v sobě má“, a nerad by chom se na něj dívali jako na potenciálního škůdce.

- V naší zkušební komisi jsme se domluvíli, že máme pojímat zkoušení tak, abychom si ověřili, zda je člověk zárukou, že bude své svěřence vést ve skautingu po té správné cestě. A takové ty praktické věci se nám zdá už pod úroveň zkoušet, jestli se jedná o přístřešek jednostranný nebo jiný atakdále... My to chceme jen z toho důvodu, aby nám ukázal sepětí se životem svého oddílu. My mu nasloucheáme s potěšením a nesledujeme ani tolik, zda má studánek pět kroků vyhloubenou, ale jeho projev, jeho zaujetí, jeho pohotovost v reakci... někdy vidíme „tam je to perfektní“, a někdy si zoufáme...

z besedy plezeňských skautských vůdců, věnované výchovným otázkám, zaznamenala Ida

Ilustrační foto Ester Cholastová

RYTÍŘSKÁ POMOC

Osm set let je v lidské historii dlouhá doba. Během tohoto období se do ní nesmazatelně zapala i sociální a charitativní činnost členů mezinárodního, dnes ekumenického řádu svatého Lazara.

Řád původně vznikl v čase křížových výprav, kdy křesťané chtěli obojovat to nejlepší a vlastně jediné, co uměli a vlastnili – bojové umění a třeba i svůj život. V té době se z ohromné středověké armády vyčlenila skupina rytířů, kterým nebyl hrozný osud trpících raněných a nemocných spolubratrů, do té doby ponechávaných svému osudu. Tak vznikl vojenský a špitální řád, zabývající se v pozdější době především péčí o malomocné a v dnešní době zejména pomocí nemocným a starým lidem. Ale ani osmdesát let činnosti skautingu není zanedbatelná doba. Skautské hnutí, inspirované od svých prvopůčátků ideály rytířství, oslovilo milióny chlapců a dívek. I oni jsou dnes odhodláni obojovat pro budoucnost to nejlepší, co umí a vlastní. Dnes to již není bojové umění, ale schopnosti, vzdělání, porozumění, láska a trocha volného času, nezištně věnovaná potřebným.

Obě společenství – lazaristy i skauty – sjednocuje mnoho společných rysů. Srovnáme-li deset bodů našeho zákona s osmi hroty lazariánského kříže, nalezneme mnoho společného. Hroty představují osm rytířských ctností – viru, naději, lásku, milosrdenství, statečnost, spravedlnost, moudrost a umírněnost, svázaných dohromady věrností a ctí. Rytířským mottem vždy bylo heslo „služba“, užívané dnes rovery a rangers. Naplňování tří základních skautských principů – plnění povinnosti k Bohu, k ostatním lidem i k sobě samému tak dnes dostává jinou, „nad-skautskou“ dimenzi.

Tyto skutečnosti nás vedou k nabídce sdílení společné cesty. Proč hledají lazaristé spolupracovníky právě ze skautských řad? A druhá otázka, kterou si jistě mnozí položí: „Proč bychom my, skauti, měli při uskutečňování našich sociálně – charitativních programů s někým spolupracovat? To si nestácíme sami?“ Odpovědi jsou jednoduché. Skautské hnutí je hnutím vpravdě rytířským a skauti jsou spolehliví. Spolupráce skautů s lazaristy umožní členům Junáka uskutečňovat soustavnou pomoc potřebným, získávat konzultační, metodickou, materiální i finanční pomoc pro skautské sociální programy, navázat kontakty s dalšími skautskými oddíly zabývajícími se touto činností a skupinami Lazariánské pomocné služby u nás i v zahraničí. V neposlední řadě dodá vzájemná spolupráce našim oddílům i kmenům prestiž, vyplývající z celosvětového působení tohoto řádu. Lazaristé pak získají mladé spolupracovníky a obě hnutí tak dodají své činnosti více dynamičnosti.

Jakou sociálně-charitativní činnosti se mohou směřovat, oddíly (viz bod 3.3. zlaté

stopy, bod 2.2. prvního a bod 2.3. druhého stupně zdatnosti) a reverské kmeny i jednotlivci ve spolupráci s lazariánskou pomocnou službou zabývat? Jedná se hlavně o zajištění nejnútnejší pomoci a stálého kontaktu s nemocnými a starými lidmi ve svém okolí, s jednotlivci i obyvateli ústavů a domovů důchodců, o spolupráci s postiženými a dlouhodobě nemocnými dětmi v nemocnicích, o účast na akcích Lazariánské pomocné služby, a nakonec o jakoukoliv sociálně-charitativní činnost, kterou vaše oddíly chtějí uskutečnit.

Rozhodli jste se zapojit do společné aktivity Junáka a Lazariánské pomocné služby? Přihlásit se můžete na adresu: Ondřej Vanke, Ondříčkova 9, 130 00 Praha 3, napište svou adresu, kolik vás je a sdělte nám, zda již něco v této oblasti děláte, nebo zda charitativně – sociální činnost teprve plánujete. V tom případě vám pomůžeme najít vhodný typ činnosti. Napište také, o jakou práci máte největší zájem a jakou potřebujete pomoc. Věříme, že spolupráci skautů a lazaristů můžeme začít naplňovat naš společný cíl – být ve společnosti užitečnými.

Ondřej Vanke
zpravodaj NChK

Milé sestry a bratři,

Tento rok Desetiletí duchovní obnovy má za svého patrona svatého Václava. Chystáme na jeho svátek i skautskou oslavu ve svatováclavské kapli naší Katedrály. Bude to pro nás jistě vhodná příležitost, abychom tak na památném místě mohli světloušům a víčatům, skautkám a skautům i rangers a roverům předat Liliové kříže. Program bude vyhrazen právě pro nás skauty!

Je to i příležitost, abychom si uvědomili, kam patříme. Naše národní minulost spojená s vynikající postavou mladého knížete sv. Václava, který je vzorem pro všechny skauty a skautky nás může vést k hlubšímu zamyšlení a poznání. Chceme dát této akci i hlubší motiv v duchu Baden-Powellova výroku: „zanechat svět lepší, než jsme jej našli“. Vaše účast a zapojení bude toho nejlepším dokladem. Pojďme založit novou tradici! Těším se na setkání s Vámi a zehňám

Váš
František Lobkowicz
ústřední duchovní rádce
Z poselství na letošní tábory

Ústřední skautský archiv a knihovna

Po čtyřech letech nové éry našeho skautingu konečně získala Historická komise Junáka (HK) prostor pro řádný archiv. Stalo se tak po přestěhování Junácké edice do Prahy-Karlína. Mimo místnosti pro vlastní archiv jsme získali velkou místnost pro pěknou knihovnu se studovnou – čítárnou. Tím se nejen historikům, ale nám všem otevírají nové obzory.

Po přípravě místnosti k plnění nových úkolů nastala fáze soustředění nejrušnějších materiálů dosud uložených většinou v krabicích v bytech či sklepích členů HK.

Čtenáři Skautingu vědí, že jsem několikrát vyzýval k zaslání alespoň výročních almanachů – protože na další materiály nebylo prostě místo. Nyní však mohu konečně napsat novou výzvu k daleko větší spolupráci. Od této chvíle můžete doručovat buď osobně, spolehlivým kurýrem, nebo i poštou veškeré materiály, které můžete věnovat našemu archivu nebo knihovně přímo na ústředí Junáka. Posílat můžete prakticky vše o čem se domníváte, že může postrádat váš osobní, střediskový, či nějaký vyšší archiv. Jedná se samozřejmě o staré materiály (fotografie – pokud možno s popisky, kroniky, vlajky, časopisy, pohlednice, plakáty, krojové součásti, odznaky, různé formuláře, listiny, příručky i beletrii, razítka atd. atd.), ale i materiály současné. Platí to hlavně o materiálech z významných akcí (výročí, výstavy), o regionálních časopisech, atd. Proč by právě vaše věci, kterým jste věnovali tolik úsilí, neměli „vstoupit do dějin“?

Windy

Zásilkou výrazně označte „ARCHIV“

Skautské domovy

Nadace Fons připravuje sbírku na finanční podporu skautských základen. Základní ideou konta „Skautské domovy“ je získávat drobné dárce z řad příznivců našeho hnutí, kteří by pravidelně zasílali dvoumístnou částku (10–99). Cílem je umožnit rekonstrukce, drobné opravy, s důrazem na nekomerční provoz základen, poskytujících ubytování.

Nabízíme pomoc všem organizačním jednotkám, které obhospodávají skautské základy a jsou v nepříznivé hospodářské situaci.

Zájemci o spolupráci se mohou kontaktovat na adresu: Ivo Brzobohatý
Horní Mlýn
664 02 Ochoz u Brna

Všetkým bratrom vodcom a sestram vodkyniam

Pre neprekonateľné hospodárske ťažkosti v hnutí a na základe rozhodnutia náčelníctva Slovenského skautingu zo dňa 23. 5. 1994 je od dňa 4. 7. 1994 zriadený sekretariát náčelníctva Slovenského skautingu na nasledujúcej adrese:

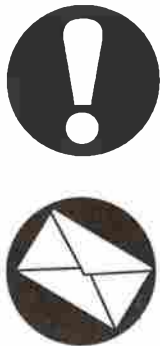
Slovenský skauting
sekretariát náčelníctva
Štefánikova 14
010 00 Žilina

telefón, fax: 089 / 624 117
bank. spojenie : VUB a.s. pobočka
Žilina č. účtu 74138 - 432 / 0200

Žiadam všetkých bratrov a sestry, aby skautskú korešpondenciu zasielali na uvedenú adresu.

Sídlo náčelníctva voči centrálnym orgánom a zahraničiu ostáva naďalej v Bratislave.

V Žiline 4. 7. 1994
Ing. Marián Schmidt
náčelník Slov. skautingu

Narodil se 11. dubna 1902 v Praze v učitelské rodině. Po maturitě na reálném gymnáziu studoval práva a filozofii. Tato studia nedokončil a po abiturientním učitelském kursu od roku 1924 učil na národních a odborných školách v Brandýse n. L. a později v Ml. Boleslavi. Od roku 1936 působil ve Škodovce. Roku 1941 vstoupil na profesionální dráhu novináře, reportéra a spisovatele. Od roku 1920 podnikal četné studijní a propagační cesty malými automobily české výroby. S automobily Aero a Minor procestoval téměř celý svět včetně obou Amerik. O svých cestách napsal desítku cestopisů a řadu článků do motoristických časopisů. Způsob jeho psaní si získával hlavně mládež, které věnoval i další knihy. Tolik stručně životopis tzv. občanský. Nás však zajímá spíše skaut

FRANTIŠEK ALEXANDR ELSTNER

F. A. Elstner na jedné ze svých cest

Na skautskou stezku vstoupil v roce 1913, později se stal vedoucím oddílů. V roce 1920 organizoval výstavbu junáckých táborů ve dnech sokolského sletu. Roku 1922, ve funkci zahraničního zpravodaje SJS RČS (bylo mu 20 let!), byl členem naší delegace na Pařížské mezinárodní konferenci, na které byl náš Svaz registrován jako zakládající člen světového ústředí skautů. V téže roce, při příležitosti Národních skautských slavností navštívil Prahu ředitel mezinárodní kanceláře H. S. Martin. Při této příležitosti s ním domluvil A. B. Svojsík návštěvu dvou našich skautů (E. Dická a F. A. Elstnera) v anglickém středisku pro výchovu vůdců – Gilwellu. Zatímco E. Dick po kursu zůstal v Anglii (byl původem Angličan), Elstner přivezl zpátky pochození v podobě povinnosti založení podobného kursu pro vůdce u nás.

Frank se vrátil z Gilwellu plný nadšení. Náčelnictvo počítalo s tím, že vychová první instruktory a ti pak sami budou pořádát další podobné Gilwellskému Wood Badge kursu. Není tedy divu, že přes své mládí byl Náčelnictvem pověřen (spolu s Jaroslavem Novákem) uspořádáním prvního čs. kursu pro výcvik vůdců oddílů. Konal se ve dnech 19. – 26. srpna 1923 v Jemčinské oboře u Jindřichova Hradce. Účastnilo se ho 22 zájemců. A. B. Svojsík navrhl pro tento typ kursů český název „Lesní škola“. Absolventi LŠ mohli nosit šedý šátek, který měl připomínat šátek Gilwellského kursu (ten má však barvu poněkud jinou). Znak LŠ – tři tee-pee vytvářené navrhla Frankova manželka. Zpočátku byl znak vyšívaný přímo na šátek. Šedá barva šátku a odznak tři tee-pee jsou naší specialitou, jinde ve světě se tyto symboly nepoužívají. Symbol zahájení práce LŠ – sekera zatáta do polena – byl Frankem převzat z Gilwellu. Na rozdíl od běžných táborů (kde se sekera zatíná každé ráno a vyjímá každý večer), se na LŠ sekera zatíná při zahájení a vyjímá až na konci posledního dne školy. Rovněž tradice rozdělení frekventantů do družin, družinové symboly, pokřiky atp. začíná již na první LŠ roku 1923. Vedle Franka přednášeli A. B. Svojsík a Jaroslav Novák. Škola trvala 8 dní, přednášelo a cvičilo se od časného rána do pozdní noci.

Po úspěchu LŠ v Jemčíně se rozhodlo Náčelnictvo organizovat další školy. V únoru 1924 se na 5. řádném sjezdu Svazu stal F. A. Elstner členem náčelnictva. V létě se pod jeho vedením konala druhá LŠ, tentokrát v Dřhlenském údolí. V květnu 1925 byl jmenován zpravodajem lesních škol u Náčelnictva Svazu. Rovněž třetí LŠ, které se začalo říkat Ústřední LŠ (pro výchovu instruktorů), vedl v roce 1925 na tábořišti poblíž Nové vsi u Kněžmostu.

Rozvoj lesních škol byl zajištěn. Roku 1928 byl vypracován „Organizační řád lesních škol SJS RČS“ a bylo vytvořeno Ústředí LŠ. Na počátku třicátých let nosilo šedý šátek již přes 300 absolventů. F. A. Elstner odešel z funkce zpravodaje LŠ v březnu 1931 a naplno se věnoval svému zaměstnání, cestování a spisovatelské činnosti.

Do Skaut-Junáka i Vůdce napsal řadu článků. V roce 1927 vyšla jeho prvotina Kniha o uzlech, v pozdějších letech několikrát doplněná a přepracovaná (Vázání uzlů 1959 a 1966, Uzly a laso 1968 a 1991). Vedle cestopisů a motoristicky zaměřených publikací napsal pro mládež další knihy: Nováčkovská (s J. Novákem a A. B. Svojsíkem 1937), Dobrodružnou stezku (1959 a 1965), Dovedu to! (1962 a 1970), Zálesácká kuchyně (1970 a 1991), Dovolena pod stanem a s karavánem (1970).

Přestože ve třicátých letech již téměř pro skautské hnutí nepracoval, nikdy nezapomněl, odkud vyšel, a ke skautingu se hlásil. Na žádost bratří z Pošumaví vedl v roce 1945 Chodskou lesní školu. V šedesátém osmém roce se zapojil do práce v organizaci Junák-Zálesák (na půdě Svazumu).

Zajímavým materiálem jsou „Stručné dějiny našich lesních škol“ z pera Veleny Fanderlika z roku 1980. Tento absolvent

Elstnerovy 3. LŠ v roce 1925 a zpravodaj pro LŠ ve třicátých letech popisuje zrod našich lesních škol takto:

„Byla potřeba najít někoho, kdo by uměl anglicky a kdo by byl ochoten nejen si kurs prodělat, ale pak také v příštích letech u nás podobné kursy pořádát a též, že Elstner byl ochoten tento úkol převzít. Slíbil, že se anglicky naučí ... Frank Elstner navštívil Gilwell Park a účastnil se kursu. Vrátil se a uspořádal jakýsi Gilwellský kurs v Jemčinské oboře. Náčelnictvo počítalo s tím, že Elstner vychová instruktory a ti pak budou pořádát kursy s jakousi autoritou Gilwell Parku. Tento plán však ztroskotat, ukázalo se totiž, že Elstner nedostal absolvenství kursu, protože nesložil písemnou zkoušku a jenom se účastnil praktické části Wood Badge kursu. Elstner tehdy slíbil, že se do Gilwellu vrátí a kurs dokončí

F. A. Elstner (druhý zleva) na jedné z prvních LŠ

– ale k tomu nikdy nedošlo. Přesto ho náčelnictvo pověřilo vedením kursů za předpokladu, že se věc dodatečně vyřeší. Elstner měl rozhodně vhodné vlastnosti pro svůj úkol – dynamickou povahu, schopnost vzbudit nadšení a uměl improvizovat. Chyběla mu však vytrvalost a schopnost předem plánovat a také spolupracovat se svými pomocníky. Přesto však jeho první kurs působil jako bomba a vzbudil nadšení všude. Přinesl novinky: lasování, prvky anglického lehkého táboření bez podsad, vázání staveb z kulatiny bez hřebíků.

Náčelnictvo jmenovalo Elstnera zpravodajem LŠ, když se zavázal Gilwellský kurs dokončit. To se nikdy nestalo, a tak když ukončil své učitelské povolání a dal se na dráhu automobilového závodníka, pověřilo vedením LŠ Karla Horu (student medicíny v Brně a absolvent naší 1. LŠ). Tím skončila Elstnerova kariéra.

Byl-li Frank dokonale improvizátor a do značné míry i herec, který dělal všechno sám, byl Hora naprosto soustavný pracovník, který vše plánoval do detailu se svým instruktorským sborem. Elstner měl krok od myšlenky k činu a stále měnil plán jak se to hodilo jeho temperamentu. Teprve Hora si však sestavil team instruktorů a dohromady pak vedli LŠ skutečně vědecky. Zatímco Elstnerovy školy učily, jak co dělat (hlavně věci praktické), Horovy školy neučily jenom skautským praktikám, ale aby budoucí instruktoři věděli jak učit, jak vést hry ...

Energický lesoškolák, cestovatel se srdcem básníka, vypravěč a spisovatel František Alexandr Elstner zemřel 8. září 1974 po dlouhé nemoci v Praze ve věku 72 let. Je tomu právě 20 let.

Windý

PRŮVODCE ČESKOU SKAUTSKOU LITERATUROU

Úvodem

Do našich skautských knihovniček přibývají nové a nové tituly k těm, které jsme zdědili, dostali darem či zakoupili dříve. Díky článkům ve skautském tisku se občas dozvídáme alespoň základní údaje o životě a díle našich nejznámějších skautských spisovatelů. Chybí nám však ucelená představa o dějinách skautské literatury, o jednotlivých etapách jejího vývoje a o všech jejích představitelích, významných i méně významných. Postrádáme také kritické hodnocení děl skautské beletrie a základní charakteristiky jejich obsahu. Ne všechny tituly snesly přísnou prověrku času a sotva zaujmou i dnešní mladou generaci.

Pro potřeby vůdců oddílů, skautských knihovníků a vůbec všech členů Junáka, kteří rádi čtou, jsme se rozhodli tuto mezeru zaplnit a sepsat jakési dějiny skautské literatury. Nebude to ryze vědecké dílo, spíše populárně-praktický průvodce. Naše práce není a nemůže být ucelená a vyčerpávající. Zaměříme se hlavně na skautskou beletrii, o odborných publikacích se zmíníme jen stručně. Zároveň bychom na tomto místě chtěli poděkovat všem bratrům a sestrám, kteří nám při naší práci pomáhali.

Ida a Windy

1. Na úsvitě skautské literatury (1912-1918)

Prvními tištěnými skautskými publikacemi nebyla beletrie, ale odborná skautská literatura, která vysvětlila cíle a principy skautingu a jeho praktické provádění, tj. skautskou praxi.

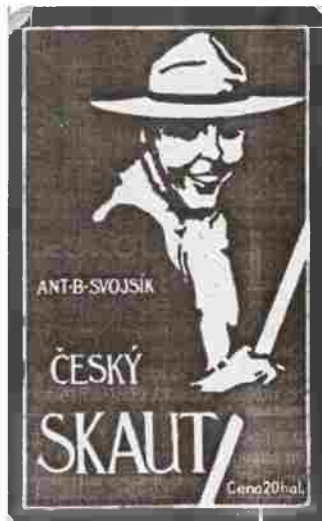
V únoru 1912 vychází první česká skautská publikace, brožura „Český skaut“ od A. B. Svojsíka jako 1. svazek Knihovny junáků – českých skautů (dále KJČS). V květnu téhož roku se objevuje základní skautská příručka, „bible českého skautingu“, srovnatelná s Baden-Powellovým „Scouting for Boys“, „Základy junáctví“. Je to obsáhlé dílo, zahrnující jak vznik skautingu a jeho podstatu, tak i veškerou tehdy známou skautskou praxi. V závěru knihy je otištěno jedno z prvních uměleckých děl pro skauty – text a hudba **skautské hymny „Junácká“**, která se dodnes zpívá jen s nepatrnými odchylkami od původní verze. Kniha byla pečlivě, reprezentativně vypravena. Vyšla s titulní kresbou M. Alše, s množstvím vyobrazení, v celoplošné (případně poloplošné) vazbě (KJČS sv. 5).

A.B.S. vydal urychleně ještě před vyjitím Základů některé již vyzásené kapitoly jako samostatné brožury: „**Táboření**“, „**V přírodě**“ a „**Umění pozorovat**“ (KJČS sv. 2-4).

Základy byly přijaty veřejností příznivě, během 1. světové války však byly odmítnuty a kritizovány problematické stati od tehdejších říšských poslanců: „Skautování a militarismus“ V. Klofáče a „Češi a Rakousko“ JUDr. K. Kramáře. A. B. S. s geniální intuicí usoudil, že Ba-

den-Powellova příručka nebude u nás pro své silně promonarchistické a náboženské zaměření přijatelná a vytvořil vydáním Základů junáctví českou originální variantu skautingu.

V létě 1912 Svojsík poprvé tábořil s družinou skautů v lesích u Vorlovské myslivny u Havlíčkova Brodu. Zkušenosti z tohoto prvního skautského tábora pak zúročil v brožurě „**Den v táboře junáků**“ (KJČS sv. 7), vydané v roce 1913. Šestým svazkem KJČS byla přednáška Dr. Fr. Čády „**Význam skautování**“.

Téhož roku vydali vlastním nákladem M. Seifert a M. Maixner (představitelé Psohlavců – směru českého skautingu, který se později stále více přiklání k Setonovu woodcraftu) příručku „**Kapesní knížka českých junáků**“.

V roce 1914 se Svojsík rozchází se Sokolem, v rámci něhož se pokoušel skauting uplatnit, a zakládá samostatný spolek Junák – český skaut. Již do svých prvních stanov si Junák dal, mimo jiné, že: „Na podporu své činnosti je spolek oprávněn pečovat o literaturu, výchovu junáckou se obírající a jí napomáhající, vydávání odborných spisů a časopisů“. Vedení spolku okamžitě začalo usilovat o vlastní časopis – aby tak navázalo užší kontakt s oddíly a propagovalo skauting. Po mamých snahách spojit se s nějakým tiskovickým časopisem nebo jej převzít se nakonec rozhodli pustit se do toho sami.

První dvojčíslo časopisu „**Junák**“ vychází 15. ledna 1915 – přispěvatelé i redaktor (A. B. Svojsík) pracují zdarma. Dalším číslem časopis přešel do tiskárny i distribuce známého pražského nakladatelství E. Šolc, čímž se zabezpečilo pravidelné vycházení časopisu a jeho dosažitelnost v pražských knihkupectvích. Tim se Junák vyhnul osudu časopisu Psohlavec, který byl založen již na jaře roku 1914 Dr. Janem Hořejším a byl vydáván jeho vlastním nákladem. V roce 1914 vyšla pouze dvě čísla, v druhém ročníku potíže pokračovaly. Po několika

číslech byl zastaven a obnovit se jej podařilo až roku 1920.

Léta 1. světové války kladla velké překážky vydávání skautské literatury: nedostatek papíru, zostřující se cenzura, konfiskace a zákazy vydávání českého tisku, odchod skautských praktiků i teoretiků (potencionálních autorů příruček) na vojnu, a v nemalé míře i neradostná blízká perspektiva hnutí, které počtem svých členů spíše stagnovalo než rostlo. Takže se nelze divit, že v období let 1915-1918 vyšla pouze čtyři odborná díla – brožura MUDr. Čeňka Klíky „**Názor lékaře o skautování**“ (KJČS sv. 8, 1915), Svojsíkovy „**Polní hry**“ (KJČS sv. 9, 1916) – byly kritizovány, protože obsahovaly i hry vojenské, a v r. 1917 dvě v oddílech pak často používané příručky: Svojsík-Roubal „**Denní cvičení junácká**“ a Neander (Jaroslav Novák) „**Junácká příručka**“.

Nesmíme však zapomenout na literaturu pro skauty. V roce 1914 vydává spisovatelka Popelka Biliánová příručku „**O dívčím skautingu**“, kde popisuje průběh dvou dívčích prázdninových osad pro pražské dívky v r. 1912 a 1913 v Chotouni a pak své (zčásti konzervativní) představy o dívčím skautingu. Po založení dívčího odboru v rámci spolku Junák-český skaut v roce 1915 a po rozchodu prvních vůdkyň s P. Biliánovou však nevychází pro dívky žádná speciální literatura. První příručka pro skautky se objevuje až roku 1922.

Tolik období prvopočátků skautské literatury let 1912-1918.

NOVÉ KNIHY

Tábor nad vodopády

Román **Tábor nad vodopády** vychází v pravou chvíli, pokud se to tak dá říci o knize, jejíž autor by se letos dožil rovného sta let. A to prosím vychází poprvé! Jak je to možné? Ano je, protože historie českého skautingu je taková a proto nemůže být jiný ani osud knihy jednoho z představitelů „zlatého věku“ našeho skautingu. Již víte koho – přeci **Jaroslava Nováka-Bratky!**

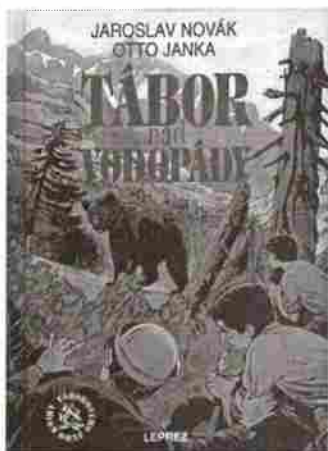
Jaroslav Novák stál u zrodu časopisu Vůdce, dlouhou řadu let byl redaktorem a vedoucím redaktorem časopisu Skaut-Junák. Napsal náš první skautský román **Skautská srdce** (pozdější vydání Státního srdce). K jeho nejznámějším knihám patří dále **Zelené jezero**, **Vláďa Nebojsa**, cestopisy **Pod bílými plachtami** a **Mořská hvězda**. Napsal také scénář k jedinému celovečernímu filmu se skautskou tematikou **Na dobré stopě**. Další knihy už nemohly vyjít.

Díky pečlivě zachované pozůstalosti jsme si mohli loni konečně přečíst veselý deník Hoší na řece celý. A díky tomu si letos můžeme přečíst i **Tábor nad vodopády**. Jelikož román již v pozůstalosti měl dvě verze a mnoho poznámek, bylo nutné jej znova zpracovat, upravit ba dokonce dopsat. Tohoto úkolu se nyní opravdu mistrně zhostil spisovatel, rov-

něž vodní skaut (člen vodní dvojky) Otto Janka-Ropim a proto vystupuje jako spoluautor.

Vůdce Bratka tentokrát nevede svůj oddíl na tábor, ale vysílá jej jako průzkumnou a vědeckou expedici do neznáma, konkrétně do slovenských hor. Inspiraci této expedice byl cestovatel Samuel de Champlain, který na kanoi z březové kůry plavbou do neznáma objevil jedno z Velikých kanadských jezer. Chlapci tak objevují neznámou krásnou zemi kolem sebe, ale i nepoznanou zemi v sobě samotných.

Ač děj románu Tábor nad vodopády byl prožit před více než čtyřiceti lety (v roce 1949), je románem současným svým pojetím i moderní metodikou táborového programu. Je skutečně záslužným činem, že tento kvalitní román po pečlivých úpravách vychází ještě letos jako poděkování autoru za vše, co pro naši mládež udělal.

Vychází v nakladatelství LEPREZ v edici Knihy táborového ohně sv. 8. Vázaná kniha o 165 stranách (vč. zasvěceného doslovu Jiřího Zachariáše) stojí 63 Kč. Zájemci ji najdou na pultech knihkupců, nebo v SICu.

Windy

Hoši od Bobří řeky zpívají

Pod tímto názvem vyšlo na cédéčku a na kazetě to nejlepší z oddílového repertoáru Foglarovy dvojky. Zpívají opravdu kluci z oddílu, žádný pěvecký sbor, a tak písničky znějí jako někde u táboráku. Na přípravě a vydání se podíleli dospělí odchovanci oddílu. Kazeta i CD jsou k dostání v obvyklých prodejnách s hudebninami.

Prodejny skautských potřeb

Rádi bychom skautské veřejnosti poskytli co nejucelenější informaci o prodejnách skautských a táboromických potřeb. Některé adresy máme, existenci některých jen tušíme. Proto se obracíme na vás, čtenáře Skautingu, s prosbou: pokud o některé prodejny víte, zjistěte kontaktní adresu a pošlete nám ji, nejlépe na adresu SIC – skautské informační centrum, ústředí Junáka, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1.

Díky. Redakce

KOMU DLUŽÍ NIBOWAKA?

Omlouváme se všem objednatelům sešitů pro rádce z vydavatelství Nibowaka za nepřesnou informaci, otištěnou ve Skautingu č. 6/94.

1. díl příručky sice vyšel, ale zřejmě byl rozeslán jen několika málo předplatitelům. Vydavatelství tvrdší, že mlčí, bratr Krupička je nedosazitelý. Je nám líto, ale za inzerenta, který k nám dá svou nabídku, nemůžeme ručit. V době, kdy k nám br. Krupička inzerát dával, jsme nemohli tušit, jak to dopadne.

Co ale teď?

Br. Krupička byl na návrh BRJ vyloučen z hnutí. To ale naši věc neřeší, peníze to předplatitelům nevratí.

Aby jednotlivci vymáhali svých 220 Kč soudně, je neefektivní. Jediná šance je sdužit max. počet žalobců dohromady.

Redakce Skautingu je ochotna v tom pomoci.

Máme kontakt na skauta-právnicka, který by byl ochoten žalobce zastupovat a peníze vymáhat. K tomu je třeba, aby ti, kdo o to stojí, poslali znovu kontakt na sebe, a částku, o kterou jde, na adresu redakce. Ta zprostředkuje předání dopisů právníkovi, který se ujme dalšího.

Pokud víte o někom dalším, kdo si příručky předplatil, dejte mu vědět! Zásilku výrazně označte „NIBOWAKA“. Termín: do 10. listopadu 1994.

Red

Skauting a CB

K čemu byly užitečné tamtamy, kroužkové signály a podobná zařízení vime všichni. Co je to CB? Tamtamy i kroužkové signály dnešní doby.

Je to zkratka anglického názvu Citizen Band (vyslov sitizen bend, zkratku si-bi) český občanské pásmo. Touto zkratkou se celosvětově označují radiostanice využívané především občany ve volném čase, pro zábavu a při rekreaci. Radiostanice používané v pásmu CB jsou vhodné pro nenáročné spojení, je možno se domluvat se sousedním táborem, navazovat spojení s radioamatéry v okolí vašeho bydliště nebo tábora. V místech, kde je síť uživatelů CB hustá, se můžete dovolat pomoci, vyměňovat si řadu užitečných informací. Ideální využití je při organizování her nebo soutěží i na rozsáhlém území. Radiostanice CB využívá kmitočtové pásmo 327 MHz a výkon vysílače do čtyř watů.

Rádi bychom Vás v příštích číslech seznámili s dalšími podrobnostmi, např.

- Podmínky provozování CB radiostanice.
 - Druhy radiostanic, jejich vybavení, výhody a nevýhody.
 - Způsob provozu, péče o stanici.
 - Minimum, elektrotechniky Hledáme ostatní skauty se stanicemi CB!
- Můžete sdílet svoji značku, místo kde vysíláte a kanál, který preferujete, stručně popis radiostanice, případně výkon a typ antény. Doufám, že se podaří vytvořit seznam skautů – uživatelů CB, který pomůže navázat řadu zajímavých spojení. Vaše případné informace a dotazy očekáváme na adrese:

JUNÁK svaz skautů a skautek
Senovážné nám. 24
116 47 Praha 1
obálku označit výrazně
CB PAVEL

Pavel (Merkur) Zejšek

KRONOSALFA S.R.O.

KORUNNÍ 105, 130 00 PRAHA 3

oznamuje prodloužení otevírací doby:

po-pá 9-18; so 9-12

NOVÉ TEL.ČÍSLO/FAX: (02)731090

POZOR NEPŘEHLÉDNĚTE!

Při hromadných objednávkách oddílů a středisek nad 1000,- Kč poskytujeme při platbách vhotovosti u stánků, sp. pytlů, kroj. součástí a některého dalšího zboží **slevu 3-10 %** dle výše objednávky a druhu zboží

Přijetí pouze na objednávku potvrzené střediskem!

2X NABÍDKA POHLEDNIC SE SKAUTSKOU TÉMATIKOU

137. oddíl oldskautů z Náchoda vydal sadu 8 pohlednic s obrázky br. Václava Kábrta. Celá sada stojí 10 Kč + poštovné. Chystá se ještě vydání vánočních pohlednic.

Zdeněk Dopita, Havlíčkova 1113
547 01 Náchod

2. oddíl z Mimoně nabízí sadu 6 kusů /uzly/ za 9 Kč, jednotlivé kusy za 1,50 Kč + poštovné.

Jan Šantora, Letná 242,
471 24 Mimoně

Brno 94 BVV – Nabízíme rezervy:

Ubytování na BVV od 18. – 22. října i po celý běžný rok:

- hotel s Wc a sprchou na pokoji včetně snídaní – den a noc – 390,- Kč
- hotel nižší kat./buňky/noc a den – 200,- Kč
- v soukromí bez snídaní – 350,- Kč

Zimní pobyty 1994 – 1995:

Horská chata na Ovčárně – Prácheň
Horská chata Ropička
Horská chata Pod Obřany – Chvalčov

Horská chata Olšanka – Staré Město pod Sněžníkem
Horská chata Malá Morávka – Karlov
Horská chata Čertovy kameny – Jeseník
Horská chata Poprad – Velká, cena denně 120,- Kč
Vhodné pro:
– rodinnou rekreaci
– školy v přírodě, ceny dle MŠ
– kursy nebo výcvik
– zimní dovolenou, atd.

Nabízíme rezervy: Silvestr od 27. 12. 1994 do 1. 1. 1995 i samostatně. Ukončení objednávek pobytů 30. listopadu 1994. Objednávky přijímáme na tel.: 05/771758 od 9,00 – 14,00 hod.

Sestry a bratři,
obracím se na Vás s prosbou
o pomoc. Někdy v letech před-
válečných, nebo již po válce, se
do Liberce dostala vlnka prav-
děpodobně slovenských skau-
tů.

Neznám její historii a proto pro-
sím ty z Vás, kteří mi mohou pos-
kytnout jakoukoliv informaci o té-
to vzácné památce, či víte-li o ně-
kterém z pamětníků, pište na ad-
resu: **Kalenda Jiří**

Rumanceva 23
460 01 Liberec 1

Děkuji Vám předem za pomoc
v odhalování tajemství naší skaut-
ské historie.

S pozdravem Buď připraven

Jiří Kalenda – George

Prosím kohokoliv, kdo by mohl
podat sebestmenší zprávu souvise-
jící jakkoli s činností 76. praž-
ského oddílu před rokem
1968, aby se ozval na adresu:
Hanuš Karpišek, Sezeminská
2030/5, Praha 5-Lužiny, 155 00
a aby případně nezapomněl u-
vést svou adresu, či tel. číslo pro
možné další zkontaktování. Dě-
kuji.

**Archiv udělovacích listin bře-
zových listků** byl zřízen v Lito-
myšli na základě nápadu vydat
později katalog. Xerokopie čís-
tých, ještě nevyplněných udě-
lovacích listin zasílejte na adresu:
Pavel Kutlvašr, Kornická 81,
570 01 Litomyšl

KNIHA ZVLÁŠTNOSTÍ

Má váš oddíl originální řadu? Vy-
mysleli jste pro svou činnost věc,
kterou jediný vůbec neznáte?
Pak právě VY nám můžete po-
moci v sepsování knihy zvláštností.
Výstižně vysvětlené zaji-
stivosti ke zpestření programu
klubů a oddílů posílejte na ad-
resu: **Martin Izera, Jindřická 2037,**
530 02 Pardubice. Tisk je zajiš-
těn – vydání knihy slibí Miloš Za-
pletal v jednom svazku Skaut-
ských pramenů. Nezapomeňte
proto uvést název a číslo oddílu,
jméno a zpáteční adresu!

*Za veškeré příspěvky děkuje
rada pardubických velitelů
klubů ŽK*

SLOVENSKÝ SVAZ ESPERAN- TSKÝCH SKAUTŮ (SELSLO)

byl založen v Bratislavě Miroslavem
Havránkem (adresa: SELSLO,
Leškova 16, 811 04 Bratislava).
SELSLO zve ke spolupráci
skoly na Slovensku i v Česku pro
skautskou výchovu dětí a mlá-

deže, popřípadě i zdravotnické
střední školy.

BS

Ve dnech 28. a 29. května pro-
běhlo okresní kolo **Závodu Vi-
čat a Světlušek** o putovní to-
tem a vlaku náčelníka a náčelní.
Setkání 70 dětí a 40 dospělých
se uskutečnilo na místě první-
ho skautského tábora. Mysliv-
nu, kde psal prof. A. B. Svojsík
Základy junáctví daroval Měst-
ský úřad a zastupitelstvo měs-
ta Humpolce junáckému hnutí.
Ústředí Junáka na její adaptaci
vynaložilo nemalou částku. Zá-
vodu, který měl připravenou vel-
mi dobrou trať v krásném pros-
tředí, se zúčastnila střediska
Humpolce, Pacov, Pelhřimov, Po-
čátky a Žirovnice. Bylo to krásné
a radostné setkání, za které patří
dik ORJ Pelhřimov a organizáto-
rům.

F. Vondráček, Humpolec

28. 5. 94 proběhl ve **Valašském
Meziříčí „Skautský den“** a do
10. 7. 94 byla instalována v Mu-
zeu v Zámku Kinských výstava
k 75. výročí skautingu ve Va-
lašském Meziříčí a založení pr-
vého oddílu Junáka na Valašsku.
Skautský den i výstava se těšili
zájmu junáků a skautek z celé
východní Moravy i široké veřej-
nosti. K výročí byly vydány ko-
vové odznaky, které je možno
objednat: **J. Klouza, Jičínská 718,**
757 01 V.M. se zaplacením před-
em (velký odz. 25,- Kč, malý
15,-, poštovné 12,-Kč).

V květnu t.r. jsme v našem juná-
ckém středisku **JAVOR Česká**
Třebová uspořádali **Junácké**
oslavky k výročí 75 let založení
skautingu v našem městě. Na tu-
to počest jsme uspořádali hild-
kové závody víchat a světlušek,
střediskové i okresní. Také jsme
instalovali výstavu Historie skau-
tingu v našem městě. Vydali
jsme jubilejní odznak a pěkný Al-
manach.

Kdo by měl o tyto zájem (Alma-
nach o historii za 15,- Kč a jubi-
lejný odznak za 18,- Kč) může si je
objednat na adresu: **Ing. Ladislav**
Jindra, Trávník 1987, Česká Tře-
bová 560 02

PO TĚMĚŘ OSMI MĚSÍČÍCH OPĚT V KUKLENÁCH ...

Setkání skautů a skautek u příle-
žitosti „75 let skautingu v Kukle-
nách-Hradci Královém“ 21. 5.
1994 proběhlo za krásného po-
časí v přátelském a bratrském
prostředí. Vždyť při tak význam-
né události bylo nám vzpomínat.
Výstava dokumentů, kronik, fo-
tografií a dokladů o činnosti kuk-
lených skautů a skautek byla
bohatá a zajímavá. „SLUŽBA“ ne
jen podle hesla, byla vidět všude.
Při promítání filmů hradeckého
„JAMBOREE 93“ ze dne 28. 8. 93
jsme vzpomínali s některými pří-
mými účastníky na „JAMBOREE
FRANCE 1947“. Junácká kapela
pod vedením kapelníka br. Brá-
ta, která slaví 60 let od svého
založení, zpestřovala slavnostní
ráz celého setkání. Skautská
mládež měla svůj vlastní pro-
gram a také již s moderní techni-
kou. K této významné události
byl vydán „ALMANACH“. Bratři
a sestry, při jeho pročítání si po-

zorně všimněme článku „PROČ
JSEM ZAČAL A JAK? KDY BU-
DU KONČIT?“ Nad vyznáním br.
Jana Pazdery je třeba se hluboce
zamyšlet, zvláště v dnešní době.
„To jsou ony vymezující hranice
cílu skautingu služby Bohu a blíž-
nímu však vždy bez závislosti
a tíhy politických vlivů“.

br. Vágner Fr.-Šerif Mělník

4x skautské Českolipsko Vivat akademii!

Veřejnosti se v dubnu předvedly
ukázkami z táborové činnosti
českolipské světlušky. Kromě
českolipského střediska do pro-
gramu přispěly skautky a světluš-
ky z Doks. Jediným a jedineč-
ným zástupcem chlapčeského
kmene byli skauti z 1. odd. Č. Li-
pa svoji neobvyklou taneční kre-
ací.

Setkání tří generací

Skauti českolipského okresu se
v květnu sešli na kus řeči s čes-
tým náčelníkem Junáka br.
Břicháčkem. Přestože v auditoriu
seděli příslušníci tří generací
(nejstarší – skautští dědkové
a sestry dříve narozené, střední
generace v produkčním věku
a ti, co se na vstup do života
připravují), generační problém tu
nebyl nijak patrný. Atmosféra by-
la příjemná, zřejmě proto, že
jsme jedné krve a hledalo se, co
je nám všem společné.

Azimut Normandie

Několik oldskautů vyrazilo z Čes-
ké Lipy směrem na západ, aby se
na vlastní oči podívali do prosto-
rů, které byly před 50 lety dějiš-
tům velkolepé vojenské invaze.

Děláte to také tak?

Kultura patří do skautské činnos-
ti. V programech schůzek se ob-
čas objevuje i výňatek z knih,
které by mohly ostatní zajímat.
Českolipská roveň a rangers ně-
kdy sáhnou hlouběji do kapsy
a společně navštíví divadelní
představení a je zas o čem hovo-
řit. Je to malý příspěvek k tomu,
aby se i kultura stala nedílnou
součástí skautského životního
stylu.

Sir

6x z Ústí

11. 6. se konal táborák na třech
místech kolem města, jak bylo
požadováno ve Skautingu. Ač se
požadovalo hlášení, okres na to
„není“. Byl to „Štafetový oheň
k 15. 6. 1914 JČS“.

18. 6. vzplál slavnostní oheň
v Ústí n/L. – Neštěmíchův a pří-
ležitosti slunovratu a blížících se
táborů. Skautici nacvičili mno-
žství písniček a výstupů. Jen divá-
ků bylo málo, jako vždycky, ne-
dělají velkou propagaci a nepro-
dávají dobře svou práci.

11. 6. se také odbyvaly v Ústí či-
novnické zkoušky obou kmenů.
Účast byla 11 dívek a 15 chlap-
ců. Přijeli i dvě sestry z Kladna,
jedna se specializací na římský
oddíl. Byly to zkoušky oblasti
Přemysla Otáče.

Kromě již asi třetího ročníku od-
dílového (střediskového) časopi-
su JIBIHAŠ v Ústí n/L – Kr. Břež-
ně spatřil světlo světa další skaut-

ský časopis střediska Oty Hanz-
líčka – **Severní terasa.**

Před prázdninami proběhl ví-
kendový **rádčovský kurs** v klub-
bovách bratra Hráška (**Severní
Terasa**), zatím dva běhy, vždy po
dvou dnech s přenocováním. Byl
úspěšný, na podzim bude pokračo-
vání.

Ústecký magistrát (primátor se
vyjádřil, že se stále cítí skautem)
si od středisek vyžádal fotografie
objektů vhodných dle soudu brat-
ří pro klubovny.

*Jiřítenka,
Ústí nad Labem*

R&R

Plánovaný program na tento od-
dílový rok?
Nezapomítejte si zaznamenat do
diáře:

Honba za Golemem bude v Pra-
ze ve dnech 18.-20. 11.

COUNTRY BÁL R&R, spojený
s víkendovým seminářem, bude
tradičně v prvním prosincovém
víkendu v Praze.

V rámci **Skautských dnů ve
Skutči 5.-7. 5.** se chystá orienta-
ční závod a další soutěže pro
R&R.

Podrobnosti v příštím čísle!

V Sedlčanech se konala výsta-
va k výročí **70 let skautingu**. Od
poloviny srpna až do konce září
bylo možno ji shlédnout v pros-
torách radnice.

Středisko **Junáka Křišťál v Jab-
lonci nad Nisou** vydalo **Historii**
**skautingu v Jablonci n/N 1911-
1993.**

Ivo Mikš, taj. střed., Opletelova 9,
466 01 Jablonec n/N

Kulturní a vzdělávací středisko
Trojka, Prokopova 100/16, Praha 3,
pořádá v neděli 6.11.

SETKÁNÍ KRUH 94

Výměna zkušeností, nápadů a ná-
metů z činnosti dětských oddílů,
klubů, skupin a středisek různých
organizací.

Kontakty, promítání, výstavy, ná-
měty na činnost...

Začátek ve 13 hod., instalace vý-
stavek od 11 hod., předpokláda-
ný konec v 17 hod.

Přineste vlastní materiály k vy-
stavení, promítání... – nutno pře-
dem domluvit na tel. 27 01 80,
786 18 27,

Pavel Bobr Holíčrter.

**Program bude takový, jaký
si společně vytvoříme.**

Bolavé místočko v srdci

Skautských činovníků a činovnic,
kterým jsme vědci za naše první
skautské krůčky, ubývá. Těm,
kteří odešli, nezbyvá než zacho-
vat památku v našich srdcích.

V tomto roce to byli

—sestra Libuše Domiaková-Ho-
ryna, bývalá členka slov. náčel-
nictva

—bratr František Kašpárek, býv.
předseda Pražské rady

—bratr Jaromír Benda, šéfredak-
tor Pošumavského hlasatele

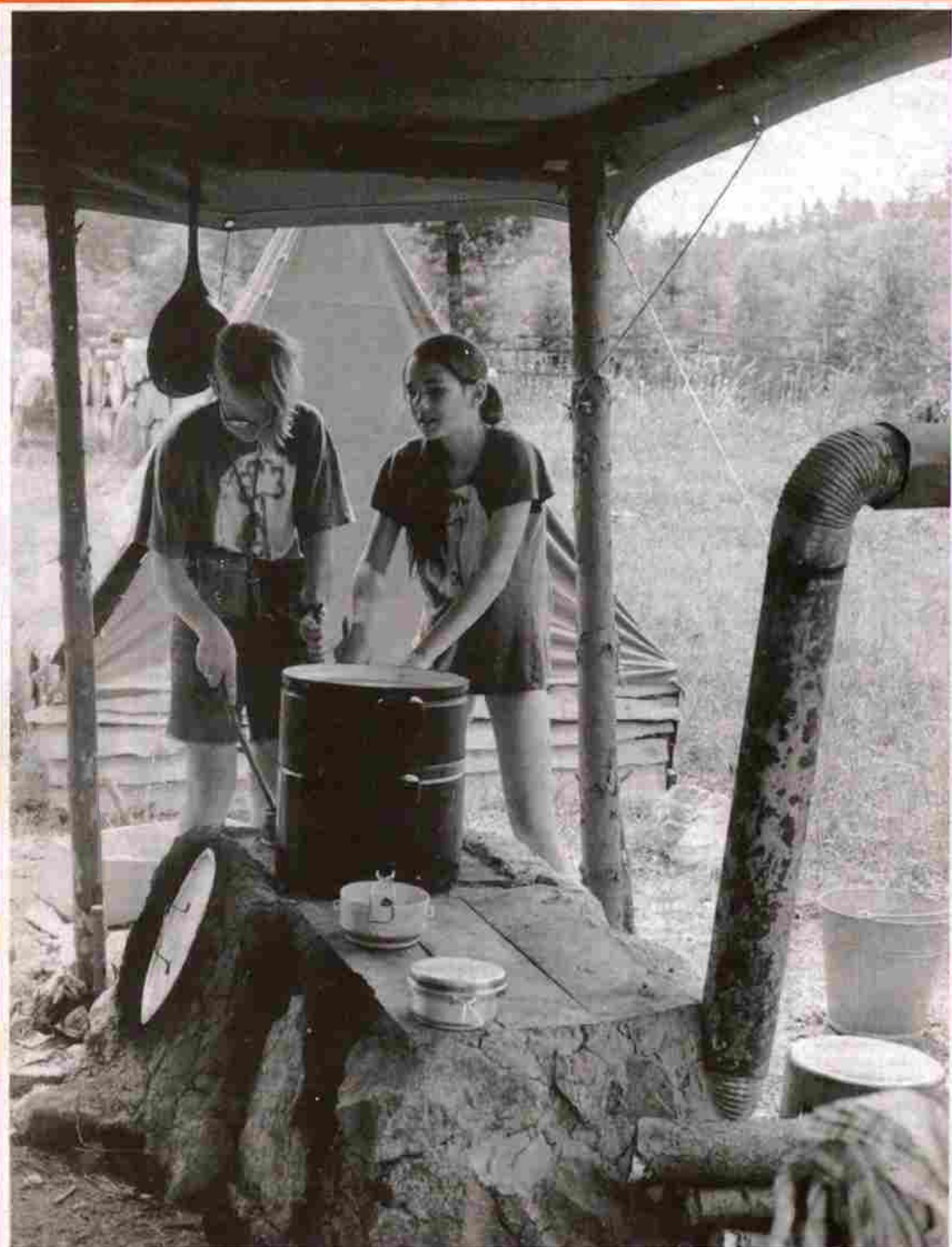
—bratr Lumír Jedlička, bývalý
člen náčelnictva a UR

a další.

Nezapomeneme.

*O výše jmenovaných přináší ob-
sáhlejší vzpomínky příloha JH.*

SKAUTING 1

Bratr (100.00)
Josef Čihlár
Černokostelecká 87

100.00 Praha 10